D4
79

Δ. Ν. ΣΑΒΟΦ

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

ΓΙΑ ΤΙΝ ΠΡΟΤΙ ΤΑΚΣΙ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ"
Ροςτοφ-Ντον 1933

Δ. Ν. ΣΑΒΟΦ

D4
79

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

ΓΙΑ ΤΙΝ ΠΡΟΤΙ ΤΑΚΣΙ

Επικιρὸθιxε απτο διεφθιντι
τυ Β. Κ. ΚραιΟΝΟ

Г.П.Б. в ЛНГР.
Ц. 1934 г.
Акт. № 209

ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ"
ΡΟΣΤΟΦ-ΝΤΟΝ
1933

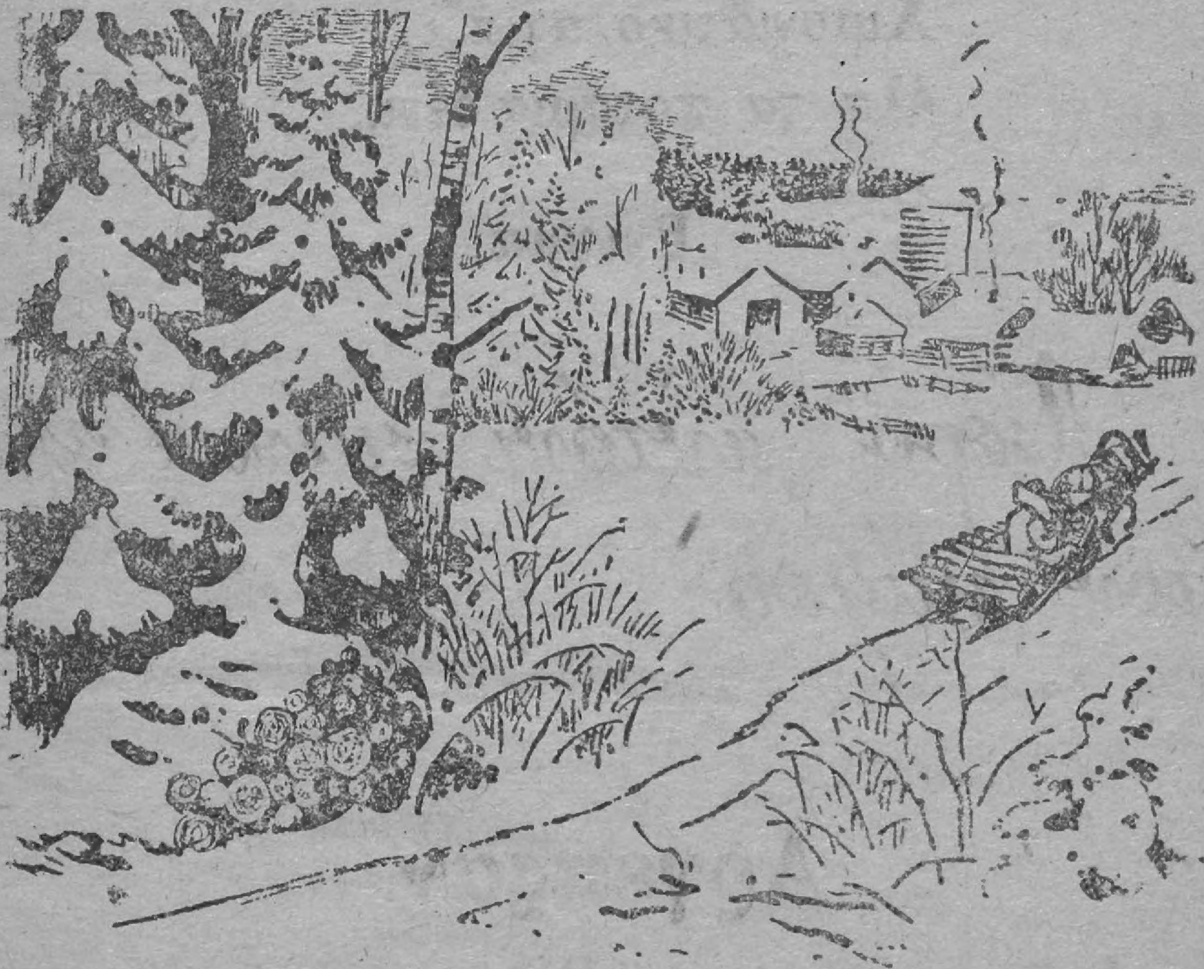

Ο χιμόνας

Αςπρο κε χνυδάτο χιόνι
πέφτι κάτο κε ςκεπάζι
ςπίτια, κάμπυς. Ο αγέρας
το ςορέβι, το ςτιβάζι.

Ολα λάμπυν ςκεπαζμένα
μ'άςπρο παςτρικό ςεντόνι.
Να ι ςάνια-μας γλιςτράι
πάνο ςτο βαθι το χιόνι.

Γίναve μικρες ι μέρες
κε ο ίλιος δε ζεςτένι.
Χιμονιάτικο αγιάζι
όλα τα ποτάμια δένι.

Ενιγμα.

Λεφκο σεντόνι σκέπασε όλο
τον κάμπο

Αϱγεπςαν.

Ιρθε ο χιμόνας. Το προι βγίκαν τα πεδια ςτο δρόμο κε πάιε ςτο ςχολιο.

Τι νίχτα εχιόνιςε. Το φρέςκο μαλακο χιόνι ςτρόθικε παντυ. Ιδαν τα πεδια το μαλακο χιόνι κε άρχιςαν το χιονοπόλεμο. Πραγματικί μάχι!

Πέκςανε, πολί, ςτο τέλος θιμίθικαν κε το ςχολιο. Αφιςαν τον πόλεμο κε τρέκςανε ςτο ςχολιό. Σε λίγο φτάςανε

ςτο ςκολιο. Μα όταν ίρθαν, το μάθιμα πια ίχε αρχίςι.

Νάςυ λιπον τι έκανε ο χιονοπόλεμος.

Ενιγμα

Ο μαθιτις όπος κε ο εργάτις πρέπι ναρχίζι τι δυλιά-τυ στιν όρα. Να μιν κάνι απυσίες κε να μιν αργίζι.

Γλίγορα ςτο ςκολιο.

Ε πεδιά, με τον κερο
τρέκςτε τόρα ςτο ςκολιο!
Ολι πιάςανε δυλια
ςτα ζαβότια, ςτα χορια.

Εντιθίτε κε πλιθίτε
κε καλα ετιμαςθίτε.
Τα βιβλία-ςας ςορέπςτε
κι όλι ςτο ςκολιό-ςας τρέκςτε!

Ι δυλιά-ςυ ίνε ςτο ςκολιό.

Μέςα ςτο γραφίο τυ κολχοζιυ κάθονταν μοναχος ο μπάρμπα-Σάβας. Στο γραφίο μπίκε ένα κοριτςάκι.

— Τί θέλις κοριτςάκι; Γιατί δεν ίςε ςτο ςκολιο τέτια όρα;

— Ι μαμά-μυ μ'έςτιλε. Εκίνι αρόςτιςε... Μ'έςτιλε ναρμέγο τις αγελάδες...

— Πός ίπες; Ναρμέκςις για τι μάνα-ςυ; Πίγενε, πίγενε, κορίτςι-μυ, ίπε ο μπάρμπα-Σάβας. Μπορύμε κε χορίς εςένα ναρμέκςυμε. Στον τόπο τις μάνας-ςυ επίγεν άλι. Ετςι κε να πις ςτι μάνα-ςυ.

— Μα εγο κςέρο ν'αρμέγο,—ίπεν ι Κςάνθι με διςαρέςκια.

— Καλα, μα πιος θα πάι να μάθι ςτι δικί-ςυ τι θέςι;

Τι μάνα-ςυ ςτι δυλια μπορύμε να τιν αντικαταςτίςυμε, εςένα όμος όχι. Πίγενε,

πίγενε, κοριτςάκι. Ι δικί-ςυ δυλια ίνε ςτο ςχολιο.

Δεν πέτιχε.

Κςίπνιςε το πρωι ο Νίκος. Βλέπι όκςο όλα αςπρίςανε. Το χιόνι ςκέπαςε το δρόμο. Εφθις έτρεκςε ο Νίκος να πάρι τι ςάνια-τυ.

Μόλις διόρθοςε τι ςάνια, βλέπι το χιονάκι λιόνι πια.

Ετςι κε δεν κατόρθοςε ο Νίκος να πέκςι με τι ςάνια-τυ.

Ο χιμόνας-μας.

Χιμόνα πυ έχυμε στο μέρος-μας!

Μια κάνι κρίο κε μια θέρμι. μια χιονίζι κε μια βρέχι.

Το χιμόνα σιχνα ο πάγος σκεπάζι τι γι. Αφτο γίνετε στις αρχες κε τα τέλι τυ χιμόνα. Κάνι κρίο κε ι βροχι, πυ πέφτι, γίνετε πάγος κε σκεπάζι όλι τι γι. Το περπάτιμα τότε ίνε πολί δίσκολο.

Κάθε πράμα στον τόπο-τυ.

Κάθε πρωι άμα ξιπνίσι ο Γριγόρις αρχίζι να γιρέβι τα πράματά-τυ: ι κάλτσα-τυ ι μια κάτο απτο σκαμνι, ι άλι κάτο απτο τραπέζι. Το παπύτσι-τυ το ένα ίνε κάτο απτο κρεβάτι, το άλο όμος ύτε μέσα στο δομάτιο ίνε. Τα ίδια κε τα βιβλία-τυ κε τα τετράδιά-τυ ίνε σκορπιζμένα δο κεκι.

Ο Γριγόρις χανι καθε προι πολιν κερο κε έτςι αργι στο ςχολιο

Ενιγμα

Πάντα μας χριάζετε πάντα κε

στο δρομο κε στο σπίτι

Απτο ιμερολόγι ενός τεμπέλι

2 τυ δεκέβρι

Δεν πίγα στο ςχολιο,- πονύςαν τα δοντιά-μυ

11 τυ δεκέβρι

Αργιςα ςταμαθίματα, το ρολόι-μας ίτανε πίςο.

17 τυ δεκέβρι

Δεν ίμυνα στο σκολιό,—
ι κιλιά-μυ πονύσε.

21 τυ δεκέβρι

Πάλι δεν πίγα στο
σκολιο,—
ι μαμα πίγε στι δυλια
κ'εγο νανύριζα τον
Κοστάκι-μας.

Πάνο στον πάγο

Οκσο έχι παγονιά.
Τρέχυν πάνε τα πεδιά
στο ποτάμι με φονές,
με τραγύδια με χαρές.

Κένα κίτρινο ςκιλί
τρέχι κε αφτο μαζί.
Πέφτι μαλακο το χιόνι
κε ςτις βλεφαρίδες λιόνι.

Τα άγρια πυλια το χιμόνα

Πολα πυλια φέβγυνε απο μας το χινόπορο. Φέβγυν τα χελιδόνια, τ' αιδόνια, ι γερανι, τα λελέκια.

Μνίςκυνε ςεμας το χιμόνα ι κοριδαλ τον ςτεπον. Για τροφί-τυς χριςιμβυν ςπιρια κε ςπόρι χορταριον τις ςτέπις.

Γιρίζυν εδο κ' εκι ςτις ςτέπες τα μεγάλα πυλια—τα τόια. Απο το πρωι ος

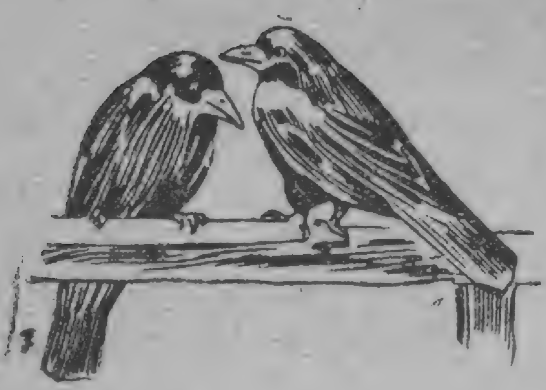

το βράδι γιρέβυν ςπιρια κε ςπόρυς τον φιτον τις ςτέπις.

Στα παράλια τις Μάβρις θάλαςας.

Στα παράλια τις Μάβρις θάλαςας χιμόνα δεν έχι καθόλυ. Απςιλα βυνα προφιλάγυν αφτα τα μέρι απτυς κρίυς ανέμυς. Κάποτε πέφτι χιόνι, μα αμέςος λιόνι. Στα τέλι τυ φλεβάρι ς'αφτα τα μέρι κάνι πια ολότελα θέρμι. Ο ίλιος λάμπι.

Μα μόλις φιςίςι ο θαλαςινος αγέρας, ο υρανος ςινεφιάζι. Αρχίζυν δινατες βροχες.

«Αςχιμο χιμόνα κάνι ςεμας»,—λένε τα πεδια. «Οτε μπορύμε να γλιςτράμε με τα παγοπέδιλα κε τις ςάνιες».

Αμιλα

Στο διάλιμα ι Ελι ίπε:

— Πεδια, ελάτε να κάνυμε άμιλα. Δίνυμε ιπόςχεςι: να φιλάγυμε καθαρα τα τετράδιά-μας, να μι κςεςχίζυμε τα βιβλία-μας, να μιν αργύμε στα μαθίματα. Λιπον πιος πιον θα προςκαλέςι ςε άμιλα;

Αρχιςαν τα πεδια να προςκαλυν ο ένας τον άλον.

Ο Αλέκος ίπε:

— Εγο προςκαλο το Νίκο. Αφτος αργι στα μαθίματα, κε τα τετράδιά-τυ ίνε ακάθαρτα.

— Εςι ο ίδιος αργις, — τυ ίπε ι Δόρα.

Ο Αλέκος τότε τις απαντάι:

— Αφυ τον προςκαλο, βέβεα δίνο κεγο τιν ιπόςχεςί-μυ, πος δεν θαργίςο πια. Κε τα τετράδιά-μυ θα φιλάκςο καθαρα.

Ο Νίκος δέχτικε να κάνι άμιλα με τον Αλέκο.

— Να δύμε, πος θα εχτελέςετε το σιμφονιτικό-ςας, ίπαν τα πεδια. Εμις θα ςας εκςελένκςυμε, πος εκτελίτε τις ιποςχέςις-ςας.

— Θα τις εχτελέςυμε!—φόνακςαν μαζι ο Αλέκος κε ο Νίκος.

— Ελάτε ας προςκαλέςυμε άλι τάκςι σε ςοςιαλιςτικι άμιλα—ίπεν ι Ελι.

Τα πεδια ςιμφόνιςαν αμέςος κε αποφάςιςαν να γράπςυν τυς όρυς τυ ςιμφονιτικυ.

Κόντιναν ι μέρες—μεγάλοςαν ι νίχτες.

I

Κςιπνάι ι μαμα τον Πέτρο.

— Σίκο, Πέτρο, φτάνι πυ κιμάςε! Βιάςυ πυλί-μυ, ναμιν αργίςις ςτο ςχολιο.

Ανίγι τα μάτια-τυ ο Πέτρος. Βλέπι όκςο ακόμα ςκοτάδι. Σικόνετε, ετιμάζετε γοργα-γοργα γιά το ςκολιο.

Αμα γιρίζι αππτο ςκολιο γεβματίζι. Μόλις προκάνι να πέκςι λιγάκι όκςο ςτιν αβλί, αρχίζι να ςκοτινιάζι. Στιν κάμαρα ανάβι ι λάμπα.

II

Το χιμόνα ι μέρα ίνε μικρι. Ι νίχτα όμος ίνε μεγάλι.

Μελετάι ο Πέτρος τα μαθίματά-τυ. Βοιθάι τι μαμά-τυ. Πέζι με το μικρο αδελφάκι-τυ. Διαβάζι περιοδικα κε εφιμερίδες κι᾽ ι νίχτα δεν τελιόνι. Ινε νορις ακόμα, μα ο Πέτρος πλαγιάζι πια.

Ι κατεργαριες τυ χιμόνα

(Παραμίθι)

Σκέφτικε ο χιμόνας να ριμάκςι όλυς αππτον κόζμο.

Πρότα-πρότα πλιςίαςε ςτα πυλια. Τα πυλια όμος πέτακςαν κε έφιγαν ςτα ζεςτα μέρι. Ιδεν ο χιμόνας, πος ίνε αδίνατο να τα φτάςι. Ορμιςε τότε πάνο ςτα θερια.

Σκέπαςε με χιόνι τα λιβάδια κε τα δάςι. Κάνι ολοένα κε πιο μεγαλίτερι παγονία. Τα θιρια δεν φοβίθικαν. Μερικα έχυν τι θερμι γύνα-τυς. Αλα κρίφτικαν ςτις φολιες κε ςτις ςπιλιές-τυς.

Πιο πολι ερεθίςτικε ο χιμόνας κε πλιςίαςε ςτα πςάρια. Στέλνι παγονια πίςο ςτιν παγονια. Χτίζι γεφίρια πάνο ςτα ποτάμια κε τις λίμνες. Σκεπάςτικαν τα ποτάμια κε ι λίμνες απο πάγο. Τα πςάρια όμος όλα έφιγαν ςτο βάθος. Εκι κάτο δεν κριόνυν.

Αρχιςε ο χιμόνας να πιράζι τυς ανθρόπυς. Στέλνι τις μπόρες κε τυς χιονοςτρόβιλυς. Ι άνθροπι όμος άναπςαν τις θερμάςτρες. Κάθυντε μέςα ςτα θερμα

ςπίτια-τυς κε περιπέζυνε το χιμόνα. Τα μικρα πεδια κ' εκίνα δεν φοβύντε το χιμόνα. Πέζυν με τις ςάνιες, με τα κανκι. Χτίζυν παπύδες απο χιόνι, πέζυν χιονιες. Κάνυν θυναλάκια απο χιόνι, χίνυν απάνο νερο κε προςκαλυν τιν παγονια:

— Ελα να μας θοιθίςις!

Ενιγμα

Ο παπυς μες τον φύρνο κε τα κύςjα πάνο ςτο φύρνο

Γιαλια απο νερό

Χτίςανε τα πεδια καλίθα απο χιόνι μέςα ςτιν αθλι τυ ςκολιυ. Κάνανε τυς τίχυς, τι ςτέγι. χίςανε απάνο νερο. Πάγοςαν ι τίχι κε κόλιςαν δινατα.

Αρχιςαν να ςκέφτυντε τα πεδια τι να

βάλυν στα παραθίρια για γιαλια. Τυς κατέβικε ιδέα να κάνυν γιαλια απο νερο.

— Ελάτε ας κάνυμε χροματιστα γιαλια.—ίπεν ο Πετράκις.

— Μα πος, αρότιςαν τ' άλα τα πεδια.

— Ανακατόνυμε στο νερο μπογια κε ταφίνυμε να παγόςι.

— Λίγιςαν στις άκρες παλια ςιδερόφιλα κε τα κάνανε ςαν τετράγονα τιγάνια. Γιόμιςαν νερο το καθένα κε χίςανε στο ένα κόκινι μπογια κε στο άλο λυλάκι. Αφίςανε τα τιγάνια όκςο στιν αβλι. Το νερο πάγοςε.

Τιν άλι μέρα πίγανε να βγάλυν τον πάγο απτα τιγάνια. Ο πάγος όμος δεν έβγενε. Φέρανε τα τιγάνια στιν κάμαρα. Ενο μιλύςαν τα πεδια, ο πάγος έλιοςε λιγάκι απο κάτο. Τα πεδια αναποδογίριςαν τα τιγάνια. Ο πάγος έπεςε.

Βγίκανε διο φίλα πάγυ σαν τζάμια. το ένα κόκινο κε το άλο μαβι.

Πίγαν κε τα πέρασαν στα παραθίρια τυ καλιβιύ-τυς.

Γύνα, μα δε θερμένι

Στέκετε όκσο στιν αβλι ο χιονόγερος. Τον έχτισαν τα πεδια.

—Γιμνος ίνε,—λέι ι Σόνια. Αραγε θα τον θερμένι ι γύνα; Ελάτε ας δοκιμάσυμε.

Φορέσαν στο χιονόγερο τι γύνα κε κσακολύθισαν το πεγνίδι-τυς με τα χιόνια.

Πέκςανε κάμποςο κερο. Ιςτερα θιμίθικαν το γέρο-τυς, έτρεκςαν κε πίγαν να δυν τι κάνι. Τον παςπάτεπςαν με τα χέρια-τυς. Ιτανε κςανα κρίος όπος κε πριν.

— Περίεργο πράμα!—λέι ι Σόνια. Εμένα πολι με ζέςτανε αφτι ι γύνα.

— Κε ςένα δε ςε ζέςτανε,—τις ίπε ο Νίκος.

— Μα γιατι τότε φορύνε γύνα. το χιμόνα;

— Ι γύνα μονάχα φιλάγι τι ζέςτα. δεν δίνι όμος ζέςτα. Ο χιονόγερός-μας όμος ίνε κρίος. Δεν έχι θερμότιτα για να βγι.

Ι κλέφτρα αλεπυ

— Κυ-κυ-ρι-κυ! εφόναζε κάθε πρωι ο πετινός-μας με τα κόκινα λιρια.

Ετςι άρχιςε το διίγιμά-τυ ο Χαρίκος. Τα πεδια τον άκυαν με μεγάλι προςοχι.

— Παι τορα ο παλικαράς-μας. Ολι ι πετινι στο μαχαλά-μας τον φοβόντανε. γιατι όλι δοκίμαςαν τα ςπιρύνια-τυ. Τα ςπιρύνια-τυ όμος δεν μπόρεςαν να τον γλιτόςυν απτιν αλεπυ.

Ιτανε ακόμα πολι προι. Μόλις χάραχςε ι ανατολι. Κςαφνικα ακύςαμε άγριες φονες απτον ορνιθόνα: φονάζυν άγρια ι κότες, φτερύγιςαν δο κ᾽εκι.

Οταν πίγαμε να δύμε τι ςινέβικε, ακύςαμε το γάβγιζμα τον ςκιλιον απτο μέρος τυ βυνυ. Το ςπίτι-μας ίνε στιν άκρι τυ χοριυ. Στρέπςαμε τα μάτια-μας στο βυνο κε τι να δύμε: ι αλεπυ πίρε τον ανίφορο κε τρέχι, μα πος τρέχι. Ι κιλιά-τις κόλιςε στο χιόνι. Τα ςκιλια τρέχυν κατόπιν-τις, μα ίνε πολι μακρια.

Ετςι πάι κε πάι ο πετινός-μας. Τ᾽όφαγε ι κλέφτρα, ι κατεργάριςα αλεπυ.

Ο γερον.

Ετον ινας γερος—γεριτζικος
Ιςςεν κεναν θεγατεραν, την Αρετυν
Ιςςεν κιναν πετινον, πεκυιζεν
Παροραϛ, παροραϛ
Κεγνεφιζεν τον γερον, τον γερον·
Τον παραπονεμενον
Ερθεν ινας αλεπος, εφαεν τον πετινον,
Πεκυιζεν παροραϛ, παροραϛ
Κεγνεφιζεν τον γερον, τον γερον,
Τον παραπονεμενον.
Ερθεν κινας λικος, εφαεν τον αλεπον,
Πεφαεν τον πετινον,
Πεκυιζεν παρόραϛ, παρόραϛ
Κεγνεφιζεν τον γερον, τον γερον
Τον παραπονεμενον.
Ερθεν κίναϛ αρκος, εφαεν τον λικον,
Πεφαεν τον αλεπον,
Πεφαεν τον πετινον,
Πεκυιζεν παροραϛ, παροραϛ
Κεγνεφιζεν τον γερον, τον γερον,
Τον παραπονεμενον.

Ο χιονοπόλεμος

Με το χιόνι καμομένο
ςπίτι όμορφο γιαλίζι
κε ςα φλόγα ςτιν κορφί-τυ
ι ςιμέα κιματίζι.

Ινε κάςτρο! Να το πάρυν
ςορεφτίκαν τα πεδὶα.
Παλικάρια όλα, ϐράζυν,
έχυν άφοϐι καρδια.

Να πια πέζι ι τρομπέτα.
Τα πεδια ορμυν μπροςτα.
Τρέχυν, ρίχνυν άςπρα ϐόλια
με φονες κε με χαρα.

Κάτο απτο χιόνι

Ιτανε ϐαρις χιμόνας. Εζεκςέ τἄλογο ςτι ςάνια ο Θανάςις κε πίγε ςτο δάςος για κςίλα. Στο γιριζμο πιάςτικε ο Θανάςις ςτο χιονιόςτρόϐιλο. Εχαςε το δρόμο-τυ κε περιπλανιθίκε ςτο δάςος. Πολιν κερο περπατύςε. Κυράςτικε όλος-διό-

λυ. Βύλιακςαν τα πόδια-τυ ςτο χιόνι κε δεν ίχε δίναμι να τα βγάλι. Ετςι κε έμι νε ςτον τόπο-τυ. Σιγα ςιγα ολότελα το ςκέπαςε το χιόνι.

Το άλογό-τυ τάφιςε μόνο-τυ. κε αφτ πίγε να βρι το δρόμο. Στάθικε λιγο τά λογο κε ίςτερα πίγε μόνο-τυ ςτο ςπίτι Αμα ίδανε ςτο ςπίτι πος τάλογο ίρθε μονάχο. πίγαν να γιρέπςυν το Θανάςι Εγίρεπςαν, εγίρεπςαν, αλα δεν μπορύςαν να τον βρυν.

Αργότερα πέραςε απο κι κινιγος με το ςκιλι. Το ςκιλι ένιοςε κάτι ςτο δρόμο κε άρχιςε να ςκάφτι το χιόνι με τα πόδια-τυ. Πλιςίαςε ο κινιγος να δι τι πράμα ίνε εκι πέρα. Βλέπι το βαθύλομα πυ έκανε το ςκιλι κε απτο βαθύλομα βγένι ατμος. Εςκαπςε ο κινιγος παρακάτο κε βλέπι άνθροπο.

Ο κινιγος κυβάλιςε τον Θανάςι ςτο ςπίτι. Εκςο κοντα τον τρίπςανε κάμποςο

κερο με το χιόνι κε ίςτορα τον φέρανε μέςα.

Ιςτερα απο διο όρες ίρθε ο Θανάσις ςτα λογικά-τυ κε ζίτιςε φαγι.

Τα πυλια το χιμόνα

Ι γι πια τόρα ίνε χιονιζμένι.
Μεγάλι όκςο κάνι παγονια.
Ι ςπίνι φένυντε ςα χολιαζμένι,
κριόνυν κε πιδύνε ςτα κλαδια.
Τα κλέφτικα τα ςπυργιτάκια πάνε
ςιμα ςτα ςπίτια. Κιόλο προςπαθυν
κάτι να βρύνε για να φάνε
κε ςαν αρπάκςυν κάτι, γλίγορα πετυν.

Πςαρας κε αλεπυ

(παραμίθι)

Ζύςε ένας πςαρας με τι γινέκα-τυ.

Το χιμόνα λέι ο πςαρας ςτι γινέκα-τυ.

— Εςι γινέκα, πςίςε τα ζιμαρικά-ςυ κε εγο θα πάγο να πςαρέπςο.

Πςάρεπςεν ο μπάρμας κάμποςο κερο. Επιαςε πολα πςάρια. Τα φόρτοςε ςτι ςάνια-τυ κε κςεκίνιςε για το ςπίτι. Εκι πυ πίγενε, βλέπι ςτι μέςι τυ δρόμυ κςαπλομένι αλεπυ. Πλιςίαςε ο μπάρμπας. μα ι αλεπυ δεν κυνίθικε.

— Να δόρο για τι γινέκα-μυ. ίπεν ο πςαρας. Πίρε τιν αλεπυ, τιν έριχςε πάνο ςτι ςάνια κε ο ίδιος πέραςε μπροςτα. Μόλις προχόριςαν λιγάκι, ι αλεπυ άρχιςε να ρίχνι τα πςάρια απτι ςάνια. Απο ένα ένα έςπιρε ςτο δρόμο όλα τα πςάρια κε ςτο τέλος πίδιςε κάτο κε ι ίδια.

Αμα έφταςε ο πςαρας ςτο ςπίτι. λέι ςτι γινέκα-τυ.

— Ε, γρια ςυ έφερα θαβμάςιο γιακα για γύνα!

— Πυ ίνε;

— Οκςο. πάνο ςτι ςάνια κε τα πςάρια κε ο γιακας.

Πίγεν ι γρια. κιτάζι στι ςάνια. μα ύτε πςάρια ύτε γιακα βλέπι. Κατάλαβε ο πςαρας πος ι αλεπυ επίτιδες έκανε τιν πςόφια. Λιπίθικε πολι, μα τι να κάνι. Πίγεν ο γιακας. χάθικαν κε τα πςάρια.

Χιονάκια

Χιονάκια, χιονάκια
πετυν ςαν πυλάκια.
Ι Νίνα λιγάκι
ςορέβι χιονάκι
Στι φύχτα το βάζι
καλα το ςκεπάζι.
Ζεςτο να το κάνι
γιρεβι. Μα χάνι
το άςπρο το χιόνι,—
ςτι φύχτα-τις λιόνι
Κε μένι μονάχα...

Ενιγμα

*Πέντε πεδάκια, πέντε ντυζα-
πάκια. Μπίκαν τα πεδάκια
ςτα κιοτινα ντυζαπάκια. Κά-
θε πεδάκι ςε δικό-τυ ντυζαπάκι.*

Χιμονιάτικι δυλια ςτο κολχόζι

Το χιμόνα ςτο κολχόζι ιπάρχυν πολες δυλιες: χριάζυντε περιπίιςι τα ζόα. Χριάζυντε διόρθομα ι μιχανες, τα αλέτρια, τα αμάκςια. Πρέπι να προετιμαςτυν τα ςπόρα για τι ςπορα.

Για όλο το χιμόνα πρέπι να ετιμαςτύνε κςίλα: πρέπι να πάνε ι κολχόζνικι ςτο δάςος να κόπςυν δέντρα, να τα ςχίςυν κε κατόπιν να τα κυβαλίςυν.

Ολα πρέπι νάνε έτιμα για τις ανιχςιάτικες δυλιες.

Κινο έργο

Ο Λεονίδας ο Αντριύσας κε ο Αχμετ δεν γνορίζυν ο ένας τον άλον.

Ο Λεονίδας ζι στο Ροστοβ. Δυλέβι στο Σελμασς.

Ο Αχμετ ζι πολι μακρια στο Τυρκεσταν. Δυλέβι στα χοράφια τυ κολχοζιυ. Βγάζι βαμπάκι.

Ο Αντριύσας ζι στι Μόσχα. Δυλέβι στο ιφαντυργίο.

Ζύνε κε ι τρις σε διάφορα μέρι τις Σοβετικις Ενοσίς-μας, μιλάνε διάφορες γλόσες. Ζύνε μακρια ο ένας αππον άλον, μα κάνυν όλι-τυς ένα έργο: βγάζυν τσίτι.

Ο Λεονίδας κάνι αγροτικες μιχανες για τα χοράφια.

Ο Αχμετ καλιεργι τι γι μαφτες τις μιχανες κε βγάζι το βαμπάκι.

Ο Αντριύσας στι Μόσχα ιφένι αππο βαμπάκι ίφαζματα στι φάμπρικα.

Το κόκινο μαντίλι

Το βαμπάκι θα οριμάσι το καλοκέρι στα χοράφια. Θα το μαζέπςυν. Θα το καθαρίςυν απτυς ςπόρυς. Κατόπι θα το ςτίλυν ςτι φάμπρικα.

Πρότα πάι ςτιν κλοςτικι μιχανι. Εκι απο βαμπάκι κάνυν κλοςτες. Ι κλοςτες πάνε ςτιν ιφαντικι φάμπρικα. Στο βαφίο βάφυν τα ιφάζματα. Το έτιμο ίφαζμα θα πάι ςτο κοοπερατίβο.

Το βαμπάκι, θα περάσι απο πολα

χέρια. Πολι άνθροπι θα δυλέπςυν προτυ να κρεμάςι ο πιονέρος ςτο λεμό-τυ τιν κόκινι γράβατα.

Μιτέρα—υντάρνιτςα

Ι τάκςι-μας έκανε εκδρομι ςτι φάμπρικα. Σαφτι τι φάμπρικα δυλέβι ι μιτέρα-μυ.

Μπίκαμε ςε μια μεγάλι ςάλα. Εκι ι μιχανες ςτέκονταν ςε διο ςιρες. Δυλέβι αφτυ ι μπριγάδα τον υντάρνιτςον.

Σπις άλες ςάλες ι εργάτριες εργάζυντε ι καθεμια πάνο ςε διο μιχανες. Αφτυ ι υντάρνιτςες εργάζυντε ι καθεμια πάνο ςε τρις μιχανες.

Περάςαμε απτι μέςι τις ςάλας. Στον τίχο κρέμονταν πλακάτα:

ΓΙΑ ΜΑΧΙΤΙΚΙ ΔΥΛΙΑ

Στο πλάγι τις πλακάτας κρέμονταν φίλο χαρτιυ, όπυ ίτανε γραμένες ι ιπο-

χρεόςις τον υντάρνιτςον Νά τι έγραφε

Διλονυμε, ότι γινόμαςτε υντάρνιτςε
δίνυμε ιπόςχεςι:

1. Να δυλέβι ι καθεμιά-μας πάνο ςε
τρις μιχανες.

2. Να δυλέβυμε χορις ςκάρτα.

3. Να προφιλάτυμε τις μιχανες.

4. Να μιν απυςιάζομε απο τι δυλια-

5. Να παραςίρυμε ςτιν υντάρνικι ερ-
ςία νέυς ςιντρόφυς.

Κςαφνικα βλέπο τι μιτέρα-μυ. Εςτεκε
κοντα ςτι μιχανι. Εγίριςε το πρόςοπό-τις,
με ίδε κε εχαμογέλαςε.

— Να λιπον τι ίνε ι μαμά-μυ, ςκέ-
φτικα. Ι μαμά-μυ ίνε υντάρνιτςα!

Στι φάμπρικα παπυτςιον

Αγόραςαν ςτον Κοςτάκι κενύρια πα-
πύτςια — γιαλιςτερα με κορδόνια. Στις
πατύςες-τυς γράφι: «Σκοροχοτ».

Σαφτι τι φάμπρικα δυλέβι ο πατέρας τυ Κοςτάκι.

— Πολις κερος χριάςτικε να ράπςις αφτο το ζεβγάρι; — αρότιςε τον πατέρα-τυ ο Κοςτάκις. — Δίςκολο θα ίτανε ςίγυρα να κάνις αφτες τις τρίπες για τα κορδόνια.

— Αφτα τα παπύτςια τα ράβανε πολι άνθροπι. Δικί-μυ δυλια ίνε μονάχα το κόπςιμο. Εγο ίμε κόφτις. Τις τρίπες τις κάνι άλος εργάτις, ίτε εργάτρια. Τις κάνυνε με μιχανι. Με χέρι δίςκολο ίνε να τα κάνι κανις. Αλι εργάτες κάνυν τι φόδρα, καρφόνυν τα ντακύνια. Κε όλα αφτα γίνυντε με μιχανι.

— Κάνυνε άραγε πολα παπύτςια ςτι φάμπρικα-ςας;

— Εργαζόμαςτε για όλι τι χόρα: κε για τυς εργάτες κε για τυς κολχόζνικυς, κε για τυς κραςνοαρμέυς.

Российская национальная библиотека

— Μα πος προκάνετε να ράπςετε παπύτςια για όλυς;

— Δεν ίνε μονάχα ι δικί-μας ι φάμπρικα, πυ κάνι παπύτςια. Ιπάρχυν κε άλες φάμπρικες παπυτςιον.

Με μιχανί ι δυλιά γίνετε πιο γρίγορα παρά με το χέρι.

Στι νεα κατικία

Κοντα στι φάμπρικα έχτιςαν μεγάλο πέτρινο σπίτι για τυς εργάτες. Πέραςε εκι κε ο Γιόργος Ιλιόπυλος με τιν ικογένιά-τυ. Μαζι πέραςε εκι κε ο Διμιτράκις.

Αρχιςαν να ζυν στι νέα κατικία. Το δομάτιο μεγάλο, φοτινο. Ι τίχι στεγνι κε χοριυς δεν έχι. Οτάν ανάβυν το βράδι

τα ιλεχτρικα, με μιας όλι εφθιμυν.

Ιπάρχι μέςα ςτο ςπίτι κε κλυμπ για τυς εργάτες, πυ κατικυν αφτυ μέςα. Κάνυν αφτυ παραςτάςις. Εχι κε κινιματόγραφο.

Εχι το ςπίτι χόρια κε το πλιςταριο. Στιν παλια τιν κατικία τα ρύχα-τυς έπλεναν όλο τον κερο μέςα ςτο ίδιο δομάτιο, όπυ κατικύςαν. Το δομάτιο γιόμιζε απο ατμο κε ιγραςία. Τόρα όμος τα ρύχα τα φέρνυν ςτο ςπίτι καθαρα πλιμένα, ςτεγνα.

Κάνυν άραγε έτςι;

Χτίζανε σπίτι. Έχτισαν πρό-τα τιν στέγι, κε κατόπιν τυς τίχυς. Έβαλαν τα τζάμια κε κατόπιν έχτισαν τα παραθύρια

Ο Μιχαλάκις

Ι μαμα τυ Μιχαλάκι έπρεπε να πά
στιν αγορα. Κάθιςε το Μιχαλάκι πάνο στ
πάτομα. Στο ένα χεράκι-τυ έδοςε κυδυνά·
κι κε στ'άλο μια κόρα(κερέτςι πςομι)κε έφιγε.

Ο Μιχαλάκις έμινε μόνος. Τί να κάν
Το κυδυνάκι το βαρέθικε κε το πέτακςε.
Δεν έκανε όμος το ίδιο με τιν κόρα: με
τιν κόρα μπορι να ςκυπίςι το πάτομα.
Αφυ το βίζικςε κάμποςι όρα τόβρεκςε με-
ςτο ςτοματάκι-τυ κε ίςτερα, πίρε να τρίπςι
το πάτομα. Ετριπςε, έτριπςε-εκυράςτικε.
Εφαγε τιν κόρα κε πάλε δεν έχι τι να κάνι.

Σίρθικε λιγάκι μες τιν κάμαρα. Ιδε το
ντυλάπι με τα ςκέβια, τάνικςε Μες το τυλάπι

κατςαρόλες, τιγάνια, πιάτα! Κε τα καπάκια τι ορέα κιλάνε πάνο ςτο πάτομα!

Γίριςε ι μαμά-τυ. Μπένι μέςα—ίςιχα. Γιατί άραγε να ςιόπιςε ο Μιχαλάκις; Μίπος κιμίθικε; Ακςαφνα εκίτακςε κε αναςτένακςε: ι κατςαρόλες, τα καπάκια, τα τιγάνια—όλα πεταμένα όκςο απτο ντυλαπάκι. Ο Μιχαλάκις κάθετε, ςαν να μι το νιάζι καθόλυ, πέρνι απόνα ςκέβος αλέβρι κε το χίνι απάνο-τυ.

Στέκετε ι μαμα με απορία κε δεν κςέρι, τί να προτοκάνι: τον Μιχαλάκι να λύςι, το πάτομα να καθαρίςι, ίτε τα ςκέβι να μαζέπςι;

Ο Μιχαλάκις δε τιν κιτάζι. Με τα χαρύμενα ματάκια-τυ, ςάν-πος θέλι να πι:— Κίτα τί ορέο πεχνίδι βρίκα. Ελα να πέκςυμε μαζι.

Γιάςλια
για τα πεδια τον εργατον

Προι-προι ι εργάτριες με τα μορα ςτις ανκαλιές-τυς βιάζοντε να πάνε ςτα γιάςλια.

Τις ιποδέχοντε ι αδεφες με άςπρες μπλύζες. Πέρνυν τα μορα, τα εκςετάζυν—να μιν ίνε άροςτα. Κατόπιν αλάζυν τα ρύχατυς κε τα πάνε ςε διάφορες κάμαρες: τα πιο μικρα —ςε μια κάμαρα, τα μεγαλίτερα —ςε άλι.

Προγεβματίζυν κε γεβματίζυν ςτιν τραπεζαρία. Οπια απτα μορα μπορυν, προςπαθυν να τρόνε μόνα-τυς. Μετα το γέβμα—ίπνος.

Το βράδι έρχυντε ι μιτέρες, πέρνυν κε πάνε τα μικρα ςτα ςπίτια-τυς ίςαμε το πρωι.

Στα γιάσλια για τα μικρά πεδάκια γονίς-γονιον ιπάρχυν πεχνιδάκια.

Φιλικο πεχνίδι

Στον πεδικο κίπο έφεραν διάφορα πεχνίδια: ςιμεύλες, φτιαράκια κε ένα βαπορἄκι με μιχανιζμο.

Ι Λίζα πίρε το βαποράκι, αποχορίςτικεν απτα πεδια κε κύρδιςε το μιχανιζμο. Γίριςαν ι τροχι, κςεκίνιςε το βαπόρι κε... επίγε.

Αφιςαν τα' πεχνίδια-τυς τ'άλα τα πεδάκια κε πλιςίαςαν ςτι Λίζα.

— Αφιςε, Λίζα, το βαπόρι να τρέκςι ς' ολι τιν κάμαρα μέςα!

Ι Λίζα με μιας πίρε το βαπόρι κε το έκριπςε πίςο ςτι ράχι-τις:

— Δικό-μυ ίνε το βαποράκι!

— Δεν ίνε δικό-ςυ, όχι—ίνε ολονόν-μας.

Ι Λίζα έκλαπςε.

— Μί τιν πιράζις, Μιμίκο. Αφιςέτιν, ας πάι να ίνε δικό-τις. Φτιάνυμε εμις άλο, δικό-μας βαπόρι—«Κράςιν».

Σε μια ςτιγμί βγάλανε ςτι μέςι το τραπέζι—τύτο θα ίνε το κατάςτρομα. Πάνο ςτο κατάςτρομα έςτιςαν τα καθίζματα. Απο ραβδάκια έκαναν τα κατάρτια τυ βαποριυ κε απο χαρτόνι τιν καπνοδόχο.

— Εγο ίμε ο καπετάνιος,—φονάζι ο Στιλίκος,—αμ πυ ίνε ι νάφτες;

— Εγο ίμε νάφτις! Εγο ίμε! Εγο!—φόνακςαν μεμιας τα πεδάκια το ένα πριν απτο άλο.

— Τότες εγο θα γιρίςο το τιμόνι,—λει ο Σπίρος.

Ι Λίζα κιτάζι κε τιν πιάνι ι ζίλια.

Κύνιςαν τα πεδάκια τις ςιμεύλες, — πυφ-πυφ-πυφ! Εςφίρικςαν — τυ-υ-υ!.... Κςεκίνιςε το βαπόρι.

— Σταθίτε! ςταθίτε! — εφόνακςεν ο τιμονιέρις — πρότα πρέπι να ςφιρίκςι το βαπόρι κε κατόπιν να πάι. Ελάτε απο τιν αρχι.

Δεν μπόρεςε να βαςτάκςι ι Λίζα.

— Εγο... Εγο ας ίμε ςφιρίχτρα.

— Ελα, λιπον, γρίγορα, ανέβα απάνο, — τις λένε τα πεδια, — ςφίρικςε!

Ανέβικεν απάνο ι Λίζα. Εςφίρικςεν το βαπόρι. — τυ-υ-υ!

— Κςεκινίςαμε!

Ι βοιθος

Ι μαμα τις Ολγας πίγε ςτιν αγορα. Ι Ολγα θέλιςε να βοιθίςι τι μαμά-τις. Πίρε ν'ανάπςι τι ςόπα. Εβαλε ςτι ςόπα

κςίλα κε τἄναπςε. Κςέχαςε όμος ν'ανίκςι τι δικλίδα τις καπνοδόχυ. Ο καπνος γέμιςε όλο το δομάτιο.

Ι Ολγα κςιπάςτικε πολι. Με μιας άρχιςε να ζβίνι τι φοτια με το νερο. Εζβιςε τι φοτια. αλα έβρεκςε κε το πάτομα.

Πίρε να ςκυπίςι τα νερα κε αντι κυρέλι πίρε τιν πετςέτα. Τα νερα δεν τα ςκύπιςε κε λέροςε κε τιν πετςέτα.

Γίριςε ςτο ςπίτι ι μαμα κε ίδε όλα εκίνα, πυ έκανε ι Ολγα.

— Δεν μυ χριάζετε τέτια βοίθια, τις

ίπε. Άναψε τι σόπα, εσκούπισε τα νερα κε έπλινε τιν πετσέτα.

Ι Μελπομένι

Ι μικρούλα Μελπομένι
πόσον ίνε προκομένι
κε καλι νικοκιρα!
Πότε πλένι, πότε απλόνι,
μαγιρέβι κε ζιμόνι.
Με βελόνα στο χεράκι,
καθιζμένι στο σκαμνάκι,
ράβι όπος ιμπορι.
Τιν ποδιά-τις διορθόνι
κε ορέα τι μπαλόνι
σα γριούλα σοβαρι.
Ι μαμα τιν ανκαλιάζι
τιν αρπάζι κε φιλι
κε τις λέι: — Μελπομένι,
κόρι-μου χαριτομένι,
πόσο σαγαπο πολί!

Πρότι φορα ςτιν πόλι.

Ο Πετράκις ίνε εκς χρονον. Δεν ίτανε ποτε ςτιν πόλι.

— Ε, Πετράκι.—τυ ίπε μια φορα ο πατέρας-τυ—ας πάμε ςτιν πόλι.

Πίγανε. Ο Πετράκις κίταζε όλο τον κερο απτο παράθιρο.

Βλέπι χοραφια, δάςι, χορια, καλίβες, ποταμάκια.

Τέλος φτάςανε.

Βγίκαν απτο τρένο κε πίγαν ςτιν πόλι.

Βλέπι ο Πετράκις—μεγάλα ςπίτια με τεράςτια παράθιρα ςε τρις-τέςερις ςιρες. Κοντα ςτα ςπίτια πάνε άνθροπι ςόλες τις διέφθινςες, βιάζοντε.

Ακςάφνα ο Πετράκις τινάχτικε. τρόμακςε: απο πίςο κάτι τρομερο θεριο ρυθυνίζι κε έρχετε.

— Αφτο το λένε αφτοκίνιτο—ίπεν

ο πατέρας. Ιςτερ᾽ απο ένα λεφτο ο Πετράκις φόναχςε δινατα.

— Πατέρα, πατέρα! Για κίτα! Φενκάρια! — Κε δίχνι στον πατέρα-το τα λαμπερα φότα.

Το κενύργιο ςπίτι

Αι-άι-άι-άι-άι!
Κε τι πςιλα, πυ πάι!
Το ςπίτι μεγαλόνι.
Ι ςκαλοςια το ζόνι.
Πςιλα στον υρανο
τραβα κάθε λεφτο.
Αι-άι-άι-άι-άι!
Για διές-το πια πυ πάι!
Τις ςκαλοςιες-τυ ρίχνι.
Σε όλυς τόρα δίχνι,
πος ίνε λαμπερο,
πετρόχτιςτο, πςιλό.

Πιός μας ετιμάζι παπύτςια

Εχυμε φάπρικα παπυτςιον στο Ροστοβ, πυ φέρι τ᾽ όνομα τυ ςιντρόφυ Μι-

κογιαν. Στι φάπρικα αφτι κάνυν διάφορα παπύτςια.

Επίγαν τα πεδια εκι κε να τι ιδύνε. Μέςα ςε μεγάλι ςάλα εργάζυντε πολι

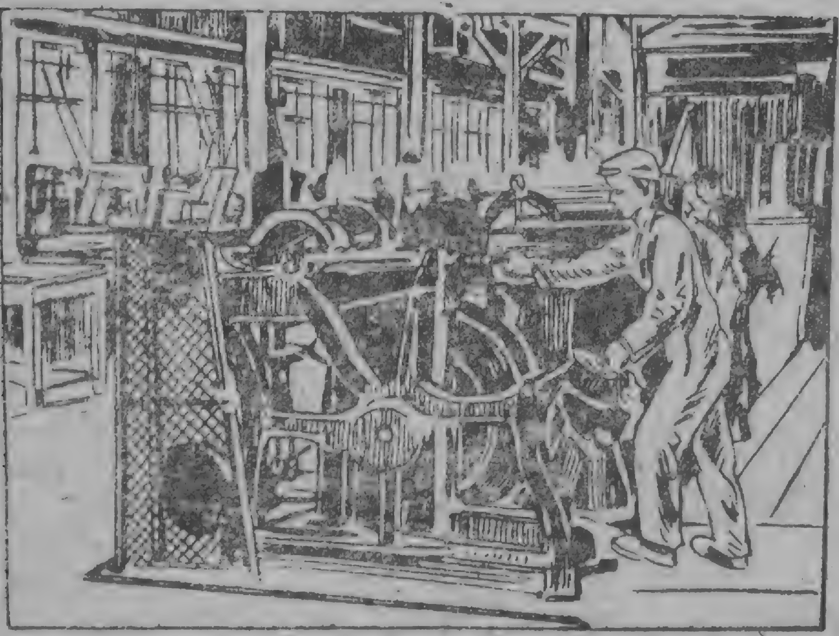

εργάτες. Καθένας εργάτις δυλέβι κοντα ςε μιχανι. Μιχανες. μιχανες. παντυ μιχανες.

Κιτάζυν τα πεδια. Μια μιχανι ςτι ςτιγμι κόβι απο ςιόλα εκατον κομάτια για πατύςες.

Αλι μιχανι κόβι ταπάνο τον παπυτςιον. Τρίτι ετιμάζι ντακύνια. Κε τι γλίγορα: Εαν εργαςτι κανις με το χέρι, μπορι να ετιμάςι παπύτςια για ένα μαθιτι. Ι φάμπρικα όμος ςε μια μέρα μπορι να ετιμάςι παπύτςια για πέντε ςκολια. Κε για

τα πεδια, κε για τυς δαςκάλυς κε για τυς φίλακες.

Να τι ίδος φάμπρικα έχτιςαν τα ςοβέτια.

Λάδι απο ιλιοτρόπιο

Κοντα ςτιν πόλι Κραςνοταρ ίνε μεγαλο ελεοτριβίο. Στο ελεοτριβίο αφτο κάνυν λάδι απο ςπόρυς ιλιοτροπιυ.

Στο εργοςτάςιο αφτο ιπάρχυν πολι εργάτες. Καθένας κςέρι τι πρέπι να κάνι.

Καλίτερα απόλυς--γλίγορα κε καλα εργάζυντε ι υντάρνικι.

Το ελεοτριβίο ςτέλνι λάδι ςτις πόλις κε ςτα χορια.

Εχυμε πολα τέτια ελεοτριβία. Τα κολχόζια-μας ςπέρνυν γιαφτα ιλιοτρόπιο.

Τα οχτοβρόπυλα βοίθιςαν

Χάθικαν ι γαλότςες τυ Αλέκο ςτο ςκολιο. Αρχιςαν να τις γιρέβυν. Κανις δεν κςέρι πιος τα πίρε.

Τέλιοςαν τα μαθίματα. Τα πεδια ετιμάςθικαν να πάνε ςτο ςπίτι. Βλέπυν απτο παραθίρι: αντίκρι, ςτι γονια τυ δρόμυ πλιςίαςε τον Σπίρο ένας μπεςπριζόρνις. Ο Σπίρος έβγαλε τις γαλότςες απτα πόδιατυ κε τις έδοςε ςτον μπεςπριζόρνι.

Περιτριγίριςαν τα πεδια τον Σπίρο κε τον μπεςπριζόρνι. Ο Σπίρος κςιπάςτικε, κλει κε ολοένα λει: —Εγο δεν τα πίρα, εγο δεν τα πίρα. Κε ο μπεςπριζόρνις λει: εγο δεν ίμυνα, αφτος ίτανε!

Τυς πίγαν ςτο ςκολιο. Εμαθαν πος ο Σπίρος προπολυ κάνι φιλία με τυς μπεςπριζόρνιδες. Ο μπεςπριζόρνις Πετράκις πολες φορες τον ανάνκαςε να κλέβι ςπίρτα κε τςιγάρα απτο ςπίτι κε να τον φέρι. Τόρα τον έμαθε να κλέβι τις γαλόςες.

Τι να τον κάνυν τον Σπίρο; Ιθελαν να τον αποβάλυν απτο ςκολιο. Τον λιπίθικαν τα πεδια, μα κε να τον ςινχορέςυν δεν γίνετε: γαλότςες έκλεπςε.

Μάζεπςε ο οδιγος τα οχτοβρόπυλα.

Να τι θα ςας πο, πεδια! Τον Πετράκι πρέπι να τον βάλυμε ςε πεδικο ςπίτι.

Για τον Σπίρο όμος ελάτε ας ενκιθύμε. Ας τον βοιθίςυμε. Δίνις λόγο, Σπίρο, να πάπςις όλα αφτα πυ κάνις;

Ο Σπίρος κλέι. ε λέκςι δεν μπορι να πι. Μονάχα κυνάι το κεφάλι.

Πέραςε ο χιμόνας. Ο Σπίρος γιρίζι τόρα με κόκινο αστέρι κε ντρέπετε να θιμιθι τα περαζμένα. Ο ίδιος ινε τορα οχτοβρόπυλο.

Ο κίκνος ο ασταкος κε το λαβράκι. (Μίθος).

Ο κίκνος με τον ασταкο κε με το λαβράκι
το ποταμιςίο θέλανε μια μέρα
να κυβαλίςυνε γυμάρι. Κε ι τρις
ςτ᾽ αμάκςι-τυς ζεφχτίκανε εφτις.
Τραβύνε δινατα, μα τίποτα δε βγένι.
Μπορύςαν να τραβίκςυν το γυμάρι-τυς λαφρα, μα νά ο κίκνος-μας ςτα ςίνεφα πετα.

ο αςτακος παι πίςο,
κε το λαβρακι ςτο νερο διαβένι.
Πιος φτει—δε μπορι να πι κανις.
μα μόνο το γυμάρι-τυς ακόμα μένι
ςτον τόπο, κι ας τραβύνε κε ι τρις.
Ομόνια ςα δεν έχυνε ι ςίντροφι, καμια
ποτε να γίνι δε μπορι δυλια.

Γρίγορα, μα όχι καλά.

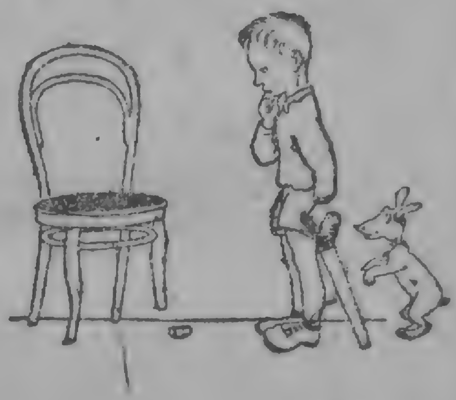

Μυ φένετε μεγάλο τυ
ςκαμιυ το ποδαράκι,
πρέπι να το κόπςο λιγάκι.

Τόρα να αφτο το
ποδαράκι,
ας τό κόπςο κε αφτο λιγάκι.

Τόρα ι ςιρα
ς'αφτο το ποδαράκι... Αι, ελάθεπςα λιγάκι!

Πρότα σκέπςυ κε κατόπιν κάνε. Έφτα φορές μέτριςε κε μια φορά κόπςε.

Πάντα έτςι θα κάνο.

Επίγε το πεδι στο δάςος για κςίλα. Τα δέντρα ίταν όλα μεγάλα. Το πεδι άρχιςε να κόβι τα κλαδια.

Ενα κλαδι ίτανε πολι απςιλα. Ανέβικε το πεδι στο δέντρο, κάθιςε πάνο στο κλαδι. Με τι ράχι-τυ ακύμπιςε στο δέντρο κε έκοπςε το κλαδι. Τ'άλο το κλαδι ίτανε ακόμα πιο απςιλα. Το πεδι ανέβικε στο κλαδι, κάθιςε πάνο με το πρόςοπό-τυ προς το δέντρο. Ο σκοπός-τυ ίτανε πιο κοντα να κόπςι το κλαδι. Ιςτερα απο κάμποσες ακςιναριες το κλαδι άρχιςε να τρίζι. Το πεδι χάρικε κε λέι:

— Τί καλα! Στο εκςις πάντα έτςι θα κέβο τα κλαδια.

Τι ςτιγμι, πυ λέι αφτο, ςπάνι το κλαδι κε πέφτι το πεδι μαζι με το κλαδι κάτο.

Πος επλύτενεν ο κυλάκος.

Ελεινα κε δίςκολα εζύςεν ςτο χοριο ο Στέφανος ο Σαβίδις. Πολι φτοχος ίταν. Χέμα ίχε λίγο κε ι ικογένιά-τυ ίτανε μεγάλι. Ιχε μια γελαδίτςα κε κίνι πςόφιςε.

Τί να κάνι ο καιμένος ο Στέφανος; Απο πιόνα να ζίτιςι βοίθια; Πίγε να παρακαλέςι τον κυλάκο τον Ιλιάδι.

— Κίριε Θομα, ςε παρακαλο βοίθεςέ-με. Δάνιςέ-με λίγο κριθάρι τυλάχιςτον ίςα με τα νέα γενίματα. Μαζέβο τα γενίματα κε ςυ τα πλερόνο, ίτε δυλέβο κοντά-ςυ για να κςεπλιρόςο το χρέος-μυ.

Ο Ιλιάδις έδοςε ςτον Στέφανο διο ςακια κριθάρι.

Ιρθε ο κερος τις ςινκομιδις. Ο Στέφανος μάζεπςε τα γενίματα κε πρέπι να πλερόςι το χρέος. Σκέφτικε: αν πλερόςι ςιτιρα αντίκρι ςτο χρέος-τυ, θα αφίςι χορις πςομι τιν ικογένια-τυ. Ελογάριαςε — καλίτερα να πάι να δυλέπςι.

Δέκα μέρες απτο προι με το χάραμα ίςα-με τι νίχτα δύλεβε ο Στέφανος για τον κυλάκο. Εδύλεπςε κε κςεχρεόθικε.

Τέτιυς χρεοφιλέτες ςαν το Στέφανον ο Ιλιάδις ο κυλάκος ίχεν πολυς. Ετςι δύλυβε ι φτοχολογια κε κέρδιζε ο κυλάκος.

Με τέτιον τρόπο ανέκαθεν επλύτεναν ι κυλάκι για λογαριαζμο τις φτοχολογιας τυ χοριυ.

Ιδε κε εκατάλαβε.

— Πυ ίνε τα χοράφια τυ κολχοζιυ; Πυ ίνε τα χοράφια τον μονονικοκίριδον;

— Πίγενε κίτακςε κε θα το καταλάβις.

Επίγα κε ίδα: το αλογάκι ςέρνι το αλέτρι. Τελιόνι ο γεοργος το τμίμα-τυ. Κε το τμίμα-τυ ςτενο ςαν λυρίδα.

Πάο παρακάτο. Κοντα ςτο αλέτρι κάθιτε μια γινέκα. Φένετε πος ίνε αδίνατι, χλομι, κυραζμένι.

— Αμ πΰνε ο άντρας-ςυ;

— Αροςτος ίνε. Κι' εγο τα ίδια, μα ο κερος δεν περιμένι. Εβγίκα ςτο χοράφι.

Πάο παρακάτο. Μαλόματα, φονες. Τί ίνε; Τί ςιμβένι;

— Εςι το τμίμα-μυ όργοςες!

— Ψέματα, εςι το δικό-μυ!

Πάο παρακάτο.

Κίτακςα αττο βυναλάκι κε μυ φάνικε ςαν να έπεςα ςε άλι γι. Εκι, πυ κίτακςα πριν, μόλις, μόλις άρχιζαν, εδο όμος τέλιοςαν πια το όργομα. Εκι το χόμα ίτανε λυρίδες, λυρίδες, εδο όμος όλο το χόμα ίνε πέρα ος πέρα οργομένο: ύτε ςίνορα, κε ύτε ςτενες λυρίδες. Εκι ο καθένας απαςχολίτε χοριςτα με το δικό-τυ, εδο όμος όλι κάνυν ένα έργο — κινο έργο.

Ετςι κε εκατάλαβα μόνος-μυ, πυ ίνε τα χόματα τυ κολχοζιυ κε πυ ίνε τον μονονικοκίριδον.

Μένα χέρι ντε κομπο μπορις να δεσις.

Ι μπριγάτες ςτο κολχόζι.

Στο κολχόζι δεν κάνυνε μια δυλια όλι.

Ι κολχόζνικι μιράζυντε ςε μπριγάτες. Ι μια μπριγάτα διορθόνι τις μιχανες. Ι άλι μπριγάτα περιπιίτε τα ζόα. Αλι μπριγάτα ςτα χοράφια δυλέβι. Αλι μπριγάτα τις αγελάδες αρμέγι. Αλι μπριγάτα αλονίζι.

Καθεμια μπριγάτα εφθίνετε για το έργο-τις.

Μες ςτιν μπριγάτα ο ένας τραβάι τον άλονε, κε όλι ι κολχόζνικι φροντίζυν για ένα κινο έργο. Κοπιάζυν να κάνυν τι δυλια κε γριγορότερα κε καλίτερα.

Σχιματίζυν υντάρνικες μπριγάτες.

Εκίνο πυ ίνε δίςκολο για έναν άνθροπο, ίνε έφκολο για ομάδα.

Δίο κολχόζνικι

Ο μπάρμπα-Λεφτέρις ίνε κολχόζνικος. ίνε επίςις κολχόζνικος κε ο μπάρμπα-Νικόλας.

Ο Λεφτέρις δύλεβε ολόκλιρες ιμέρες, κοπίαζε. Μα ο Νικόλας δεν εδύλεβε έτςι.

Προπολυ πια όλι βγίκαν στι δυλια, μα ο Νικόλας μόλις κςιπνάι. Ερχετε στο χοράφι, δυλέβι μιςι όρα κε κάθετ= να κςεκυραστι.

Πέραςε το χινόπορο. Αρχιςαν ι κολχόζνικι να λογαριάζυν, πιος πόςο εδύλεπςε.

Στο βιβλιάριο τυ Νικόλα λίγες εργατοιμέρες ίνε ςιμιομένες.

— Γιατί;—θιμόνι ο Νικόλας.

— Γιατί; Μα ςι τί έκανες στον κερο τις δυλιας;—αροτα ο Λεφτέρις.

— Αφτο δεν ςας μέλι. Δεν ίνε δικί-ςας δυλια.

— Δεν ίνε δικί-μας δυλια; Τότες κίτα το βιβλιάριό-ςυ, τι γράφι εκι μέσα; Ανικςεν ο Νικόλας το βιβλιάριό-τυ κε διαβάζι:

Εκίνος, πυ δυλέβι περιςότερο, πέρνι κε περιςότερο. Πέρνις εκίνο πυ κςεδύλεπςες.

Για τον τεμπέλι δεν ιπάρχι τόπος στο κολχόζι. Όξω απ-το κολχόζι τον τεμπέλι.

Ο Βλαδίμιρ Ιλιτξ Λένιν

Μες στιν κάμαρα στον τίχο κρέμετε πορτρέτο. Ο Βάςος λέι τον πατέρα-τυ.

—Πατέρα, διιγίςυ-με γι' αφτόνε.

— Μα κςέρις, πιος ίνε αφτος;

— Κςέρο. Ινε ο Λένιν.

— Νέ, ίνε ο Βλαδίμιρ Ιλιτξ Λένιν, ο αγαπιτός-μας. ο αρχιγος Ακυςε λίπον·

Ιμυνα τότε ακόμα νέος. Ελεινα ζύςαμε τότε εμις ι εργάτες Ι δυλιά-μας ίτανε βαρια.

Δελέβαμε απτο πρόί ίςαμε τα μεςάνιχτα, μα ζύςαμε μιςοπιναζμένι. Ιμαςταν πολι πυ δυλέβαμε ςτο εργοτάςιο. Ο νικοκίρις τυ εργοςταςίυ ίτανε οΔανίλοφ. Αφτος δεν δύλεβε. Τι ράχι-τυ δεν έςκιφτε ποτε, μα ζύςε πολι πλύςια.

Απο πυ ίχε αφτος όλα τα πάντα; Εμις εδυλέβαμε γι' αφτόνε. Μας πλίρονε για τι δυλιάμας λίγο, το ςοςτο να πύμε, μας λίςτεβε. Αφτος ίχε το εργοςτάςιο, τα χρίματα, τις μιχανες, κε εμις τίποτες, εκςον τα εργατικα χέρια-μας δεν ίχαμε. Γι' αφτο λιπον ανανκαζόμαςταν να δυλέπςυμε κοντα ς' αφτον. Ετςι ίτανε όχι μονάχα ςτο εργοςτάςιο τυ Δανίλοφ. Ετςι ίτανε παντυ, ς'όλα τα εργοςτάςια κε ς'όλες τις φάμπρικες.

Στα χορια ι αγρότες επίςις ζύςαν ελεινα. Αφτι ίχανε λίγο χόμα, μα ι πομέςςικι ίχαν χόματα πολα.

Γιαφτυς τυς πομέςςικυς εδύλεβαν ι αγρότες. Ι πομέςςικι ζύςαν πλύςια κε ι αγρότες φτοχα ελεινα.

Ι πομέςςικι κε ι καπιταλιςτες ίχαν ίδια ςιμφέροντα. Τα ίδια μ'αφτυς ςιμφέροντα ίχεν κε ο κιριότερος, ο πλυςιότερος πομέςςικος—ο τςάρος.

Αφτος ίτανε νικοκίρις πάνο σε όλυς. Εβγαζε τέτιυς νόμυς, ι οπίι ίτανε καλι μονάχα για τυς πομέσσικυς κε τυς καπιταλιστες. Κι'αν ζύσαν δίσκολα ι εργάτες κε αγρότες σ'αφτο ο τσάρος δεν έδινε καμια προσοχι.

Ο Λένιν ίτανε φίλος—σίντροφος τον εργατον. Αφτος ίθελε ν'αλάκσι όλυς τυς νόμυς. Ιθελε να ζύνε καλα όλι, πυ δυλέβυν. Ο Λένιν αγονίζονταν για τιν ιπόθεσι τις εργατιας.

Ο Λένιν άρχισε να μαζέβι εκίνυς, όσι ίταν με το μέρος τον εργατον. Ολο κε πλιθένανε αφτι, όλο κε δινάμονε το εργατικο κόμα, το κόμα τον κομυνιστον. Το κόμα έβλεπε πος χορις αγόνα ίνε αδίνατο να αποχτίσι κανις τίποτε. Αφτο άρχισαν να το καταλαβένυν κε ι εργάτες όλον τον χορον.

Ι εργάτες αγαπύσαν τον Λένιν, μα ι πομέσσικι κε ι καπιταλιστες τον μισύσαν. Ι τσαρικι αστινομία πολες φορες τον φιλάκισε, τον εκσόρισε κε τον έστιλε σε μακρινα χορια τις Σιβιρίας. Αφτι ι αστινομία ίθελε να τον έχι εόνια καθιζμένο στι φιλικι. Ο Λένιν έφιγε στο εκσοτερικο κε απο κι έγραφε στυς εργάτες, τι πρέπι να κάνυν. Κα-

τόπιν πάλι εγίριςε ς'εμας κε άρχιςε να καθοδιγαι όλον τον αγόνα.

Στα 1917 ι εργάτες μαζι με τυς φαντάρυς — τότε ίτανε πόλεμος—έδιοκςαν τον τςάρο, τυς πομέςςικυς κε τυς καπιταλιςτες. Πίρανε απτα χέρια-τυς τα χόματα, κατόπι τις φάμπρικες, τα εργοςτάςια κε άρχιςαν να βγάζυνε δικύς-τυς νόμυς. Οχι ο βαςιλιας, οχι ι πομέςςικι κε ι καπιταλιςτες, αλα ι ίδιι ι εργάτες κε αγρότες άρχιςαν να ςιζιτάνε κε ν'αποφαςίζυν για τις ιποθέςις-τυς μες'στα ςοβέτια.

Γι'αφτυς ίτανε νέα αφτι ι δυλια. Ο Λένιν κε το κόμα-τυ οδιγύςαν τυς εργάτες ς'αφτο τον δίςκολο δρόμο κε τυς βοιθύςαν να οργανόςυν τι ζοί-τυς με νέο τρόπο. Πολι εργάςτικε ο Λένιν. Πολες φροντίδες ίχε. Πάνο ςτι δυλια χάλαςε τιν ιγία-τυ, κε πέθανε ςτα 1924. Πολι λιπιθίκαμε, Βάςο. Ο Λένιν πέθανε, μα εκίνα, πυ μας έλεγε, ποτε δεν θα τα λιζμονίςυμε. Εμις όλο προςπαθύςαμε να κάνυμε έτςι, όπος μας ςιμβύλεβε. Με νέο τρόπο διοργανόνυμε τι δυλια κε τι ζοι. Στο ςκολιο εχτεταμένα θα ςυ διιγιθυν για τον Λένιν. Μα κε εγο πολες φορες ακόμα θα

ςυ διγιθο για αφτον. Εχο ακόμα πολα για διγιθο.

Τις φάμπρικες, τα εργοςτάςια,
τις μιχανες, τι γι
όλα πίρανε ςτα χέρια-τυς
ι εργατοχορικι.

21 τυ Γενάρι 1924

Ο Βλαδίμιρ Ιλιτζ Λένιν πέθανε ςτις 21 τυ Γενάρι 1924, ςτο χοριο Γόρκι, πλιςίον ςτι Μόςχα. Τον θάπςανε ςτι Μόςχα.

Ιταν τρομερι παγονια. Στυς δρόμυς μεγάλο πλίθος λαυ. Ολι πιγέναν ν'αποχερετίςυν τον μεγάλον αρχιγο. Οταν κατέβαζαν το φέρετρο ςτο μνίμα, άρχιςαν το ςφίριγμα ι ςιρίνες όλον τον φάμπρικον κε εργοςταςίον τις χόρας-μας.

Για πέντε λεφτα ςταμάτιςαν όλα τα τρένα ςτυς δρόμυς, τα τραμ, ι διαβάτες. Εζβιςαν παντυ τα ιλεχτρικα. Για πέντε λεφτα ςταματιςε ι ζοι ς'όλι τι χόρα.

Πέντε λεφτα αδιάκοπα βύιζαν όλες ι ςιρίνες.

Σφιρίζυν ι ςιρίνες δινατα αγριεμένα.
Τ' αγιάζι τυ χιμόνα ςκίζυνε το παγερο.

Φονάζυνε, αντιλαλύνε γίρο λιπιμένα.

— Κιδέβυμε εμις τον αρχιγο, τον αρχιγο!

Ο Ιοςιφ Βιςαριόνοβιτζ Στάλιν.

Πιός δεν κςέρι τον ςίντροφο Στάλιν;

Τον Στάλιν τον γνορίζι όλι ι χόρα-μας.

Ο Στάλιν ίνε γνοςτος ςε όλο τον κόζμο.

Ο Στάλιν ίνε γιος εργάτι γρυζίνυ. Ακόμα όντας πολι νέος, άρχιςε να δίνι όλες τις

δινάμις-τυ ςτον αγόνα για τιν ιπόθεςι τις εργατιας. Λίγυς κςέρυμε, ι οπίι τόςο τολμιρά, με τόςι θέρμι αγονίζονταν, ςαν τον Στάλιν. Αφτοςπολιν κερο εδύλεπςε μαζι με τον Λένιν.

Στον κερο τυ τςάρυ πολες φορες ίχε καθίςι ςτι φιλακι. Πέντε φορες ίτανε εκςοριζμένος. Εφεβγε απτιν εκςορία κε πάλι καταπιάνονταν ςτι δυλια. Στιν τελεφτέα-τυ εκςορία ίχε μίνι τέςερα χρόνια.

Στιν Οχτοβριανι επανάςτασι βοιθύςε τυς εργάτες να διόκςυν τυς πομέςςικυς κε τυς καπιταλιςτες. Μα ι πλυτοκρατία δεν παρεδόθικε με μιας.

Πολιν κερον ακόμα προςπαθύςε να γιρίςι πίςο το παλεο καθεςτος, άρχιςε πόλεμο ενάντια στα ςοβέτια. Σ'αφτον τον πόλεμο ο Στάλιν βρίςκονταν στα πιο ςπυδέα μέρι τυ μετόπυ. Κάτο απο τιν καθοδίγιςί-τυ ο Κόκινος στρατός επιτιχιμένα τςάκιςε τον εχτρὸ.

Σινάμα ο Στάλιν μαζι με το Λένιν κε τυς άλυς ςιντρόφυς προςπαθύςε να φτιάςι τι ζοι με νέο τρόπο.

Ο Λένιν πέθανε, μα έμινε το λενινιςτικο κόμα, πυ εργάζετε όπος κε πριν. Ο Στάλιν ίνε ο πρότος εργάτις τυ κόματος κε ο αρχιγός-τυ.

Εμις τόρα έχυμε εκατοντάδες κενύργια εργοςτάςια, όπυ χτίζυντε μιχανες, τράχτορα, αφτοκίνιτα, αεροπλάνα.

Ι εργάτες φροντίζυνε για τα εργοςτάςιάτυς, εργάζυντε υτάρνικα.

Ι αγρότες τόρα ι περιςότερι ζύνε στα κολ-

χόζια, μαζι δυλέβυνε όλι εκι. Στα κολχόζια έχι μιχανες, ςκολια, γιάςλια. Αγράματυς πια έχυμε τόρα λίγυς. Μαθένυνε κε τα πεδια κε ι ιλικιομένι.

Ολα τα πεδια πρέπι να πάνε ςτο ςκολιο.

Ι εργάτες κε ι αγρότες όλι ίνε έτιμι να ιπερας̄πίςυν τι Χόρα τον ςοβετ. Ο Κόκινος ςτρατος φιλάγι τι χόρα τον ςοβετ απτυς εχθρυς.

Ι εχθρι αφτι ίνε ι πομέςςικι κε ι καπιταλιςτες όλον τον χορον.

Ι φίλι τις χόρας τον ςοβετ ίνε ι εργάτες όλον τον χορον.

Ο Στάλιν ίνε ο αρχιγος κε ο φίλος τον εργατον, τον αγροτον κε καταπιεζμένον όλον τον χορον.

Απο παντυ τυ ςτέλνυν χερετιζμυς. Τυ ςτέλνυμε κι' εμις, ι μαθιτες, τον πεδικο χερετιζμό-μας.

Ο φρυρος

Το ντυφέκι
ςφιχτα το κρατάι
ο φρυρός-μας
τι χόρα φιλάι.
Πάντα μπρός-τυ

κιτάζι ο φρυρός-μας
Ατςαλένιος
φιλάι ο ςτρατός-μας
Σε πολέμυς,
δε θέλι ι χόρα,
να μπλεχτι,
μα τιν άγρια
μπόρα
ςαν ανίκςυν
ι εχτρι
ποτες
δε θα μπύνε
ςτι γί-μας,
ποτες!

Δινατός ίνε ο Κόκινος ςτρατός-μας

Ετιμι για άμινα ίνε όλι ι εργαζόμενι

Ολι-μας ςαν ένας κςέρυμε να κςεςικοθύμε
κε να ιπεραςπιςύμε τι χόρα-μας

Ιζοι τις αγελάδας ςτο κολχόζι.

Στο κολχόζι έχτιςαν κενύργιο μαντρι, θερμο, με ταβάνι. Στο ταβάνι έκαναν τρίπα για να βγένι ο ακάθαρτος αγέρας. Τα ζόα, όπος κε ο άνθροπος, χριάζυντε καθαρον αγέρα για νά-

νε γερα. Στον τίχο έκαναν παραθίρια: τα ζόα επίςις χριάζυντε φος, όπος κε ο άνθροπος.

Ταίζυν τις αγελάδες ςτο κολχόζι ταχτικα, κανονικα. Τα χόρτα τα δίνυνε με το ζίγι. Δίνυνε επίςις κε κοκινο γύλια, πίτυρα, ζμίχα (λιοκόκι)

Γι' αφτο ι αγελάδες ςτα κολχόζια δίνυνε περιςότερο γάλα.

Αγελάδα κε καλιακύδα

Μόλις φάνικε το πρότο χορταράκι, βγίχανε ι αγελάδες ςτο λιβάδι.

Βόςκι ι Μετακςία. Στι ράχι τις καθίςανε διο καλιακύδες κε τιν τςιμπάνε.

Πονι άραγε ι ράχι τις Μετακςίας;

Οχι, καθόλυ. Βόςκι ελέφθερα.

Ι Μετακςία βόςκι ςτο χλορο κε μιροδάτο χορτάρι.

Μα γιατί τςιμπάι τι ράχι-τις ι καλιακύδα;

Νά γιατι. Στις αρχες τις άνικςις αρχίζι να πέφτι το μαλι τις αγελάδας. Το μαλι χριάζετε ςτιν καλιακύδα για να φτιάςι τι φολιά-τις. Γι' αφτο λιπον κε τςιμπάι ι καλιακύδα τιν ράχι τις αγελάδας.

Αφτο οφελι τιν καλιακύδα κε ςίνχρονα

εφχαριςτι κε τιν αγελάδα. Αφτι τιν περίοδο κνίθετε το πετςι τις αγελάδας, πάι κε κςένετε στο φράχτι, ςτο δέντρο, κε όπυ τίχι.

Πέτακςε κε πίγε ι καλιακύδα με το μαλι ςτο ςτόμα-τις. Πάι το μαλι ςτι φολιά-τις. Θερμο ςτροςίδι θ'άχυν τ' αβγυλάκια. Τριφερι, μαλακι, κε θερμι κατικία θα έχυν τα μικρα τις καλιακύδας, άμα έβγυν απτα αβγυλάκια.

Το ςκιλι κε τ'άλογο

(Μίθος)

Ο ςκίλος με το άλογο μαλόνανε μια μέρα:
—Για χάςυ απτα μάτια-μυ! Τραβίκςυ παραπέρα
Μορε, μεγάλοςε κίριος — φονάζι το ςκιλι —
Για να ςε διόκςυνε χριάζετε εςένα
απτι δικί-μας τιν αβλι
Πυ αλετρίζις, κυβαλις—μεγάλι ι δυλια!
Καμιά-ςυ άλλι δεν ακύςαμε παλικαρια!
Μπορις ςε τίποτα εςι να ίςε ςαν κε εμένα,
τι νίχτα ςτιν αβλι πυ δεν αφίνο γο κανένα,
τι μέρα πυ φιλάγο στο λιβάδι
πιςτα τυ νικοκίρι το κοπάδι;
— Σοςτα μιλας.—το άλογό-μας απαντάι, —
μα δε θα ίχε τίποτα κανις να φάι

ςαν δεν αλέτριζα εγο τι γι
κε να φιλάκςις τίποτα δε θάχες ύτε ςι.

Κενύργιο ςκιλόςπιτο

Τα πεδια μες τιν αβλι χτίζυν ςπιτάκι για το Μύργο. Πελεκάνε ςανίδια κε τα καρφόνυν. Ο Μύργος όλο τυς ενοχλι: τρέχι κε χοροπιδάι μετακςί-τυς, γαβγίζι, χέρετε.

— Φίγε, Μύργο, μι μας εμποδίζις! Για ςένα χτίζυμε το ςπιτάκι.

Δύλεπςαν καμποςι όρα. Τελίοςαν.

— Ετιμο, λιπον, έμπα μέςα, Μύργο, άιντε!

Ο Μύργος δεν θέλι. Θέλυν να τον βάλυν μέςα με τι βία. Τα πεδια κυράςτικαν.

— Σταθίτε, πεδια, μι βαςανίζεςτε, κεβαςανίζετε το Μυργάκι!—λέι ο Δίμος.

— Μα τι να κάνυμε, αφυ δεν θέλι να μπι μέςα;

Για πιόνα τότες ετιμάςαμε το ςπίτι;

— Εγο κςέρο πος να τον πάρο μέςα!

Ο Δίμος έτρεκςε κε πίγε μέςα. Ιςτερα απο λίγο κερο κςαναγίριςε.

— Αφίςτεμε! παραμερίςτε.

— Τι έχις στο χέρι-ςυ;

— Λίγο παρέχι κε θα το ιδίτε.

— Κόκαλα, πεδια, κόκαλα!—φόνακςε κάπιος.

Ο Δίμος πέτακςε τα κόκαλα μέςα στο ςπιτάκι.

Ο Μύργος πια δεν χριάςτικε προςκάλεμα, μόνος-τυ πίγε στα κόκαλα κε μπίκε στο ςπιτάκι-τυ.

— Να μας ζίςις Δίμο!

Απο τόρα ο Μύργος θα ζίςι μες'στο κενύργιο ςπιτάκι-τυ.

Ινε δυλια κε τύτο

Ο ςκίλος το ςκίλο μυςαφίρι προςκαλι.

— Οχι, φίλε, εφχαριςτο! Δεν έχο κερο.

— Γιατι;

— Μα άβριον ο νικοκίρις-μυ παι στο δάςος για κςίλα. Πρέπι να πάο κ'εγο, μπροςτα να τρέχο να γαβγίζο.

Το πιροζβεστικο ςκιλι

Πολα πράματα μαθένυνε να κάνυνε τα ςκιλια. Σε διάφορες δυλιες βοιθάνε τον άνθροπο. Ιπάρχυνε λογις λογιον ςκιλια μαθιμένα να εκτελυν διάφορες ιπεριςίες· κινιγιτικες, πολεμικες, ταχιδρομικες κε άλες.

Ιπάρχυν κε ςκιλια πιροζβεστικα, πυ βοιθάνε τυς πιροζβέστες στις πιρκαιες.

Ετιχε μια φορα να γίνι πιρκαια ςε μια πόλι.

Οταν έφταςαν ι πιροζβέστες, το ςπίτι ίταν περικικλομένο απο φλόγες. Ο μάβρος καπνος ανέβενε ςτον υρανο.

Μια γινέκα έκλεγε κε φόναζε, γιατι το κοριτςάκι-τις διο χρονον έμινε μες στο ςπίτι. Ινε πολι δίςκολο να έβρι ο άνθροπος το μορο μες ςτιν πιρκαια. Στιν πιρκαια τα μικρα τα πεδια κρίβυντε κε ςιοπυν απ'το φόβο-τυς.

Με τυς πιροζβέστες ίτανε το τρανο κε όμορφο ςκιλι: το λέγανε Μποπ.

Ο οδιγος έδοςε τιν κυμάντα κε ο Μποπ πετάχτικε. Σε μια στιγμι ανέβικε τι ςκάλα κε τον ςκέπαςε ι φλόγα κε ο καπνος.

Μετα πέντε λεφτα βγένι τρεχάτος απ'το ςπίτι ο Μποπ. Στα δόντια τυ κρατα το κοριτςάκι απ'το πυκάμιςό-τυ.

Ι μάνα πετάχτικε στο κοριτςάκι-τις κε κλέι απ'τι χαρά-τις, πυ βλέπι το πεδί-τις ζοντανο.

Ο Μποπ προφιλαχτικα έβαλε κατα γις τιν μικρι κε ο ίδιος με ορμι πάλε πετάχτικε στο ςπίτι. Πάλε βύτικςε στον καπνο κε στις φλόγες.

Πριν ο λαος ανίκςι τα μάτια-τυ, ο Μποπ εκδεφτέρυ γίριςε οπίςο.

Κςεκαρδίςτικαν όλι ςε γέλια ςαν τον ίδαν: Ο Μποπ έφερε στο στόμα-τυ μια μεγάλι κύκλα.

Τέτιο πράμα δεν επερίμενε

Νάτος, νάτος!

Τόρα θα τον
πιάςο!

Αφτο μονάχα
δεν επερίμενα.

Ο γάτος.

Ενας γάτος χοντρος
στι θερμάστρα εμπρος
παντ' απλόνετε.
Με τα ματια κλιςτα
αγαπα στα ζεστα
να τεντόνετε.
Τεμπελια, χανταρια,
ρυθυνίζι βαρια,—
τον ακύετε;

Το ποντικάκι κι ο ποντικος

— Ε, μπάρπα, άκυςες τα νέα; —
το ποντικάκι ίπε τρέχοντας στον ποντικο. —
Ι γάτα, λένε, έπεςε στυ λιονταριυ τα νίχια.
Θα τα περνύμε πια ορέα.
Δε θάχυμε το φόβο στο μιαλο.
— Μι χέρεςε τυ χάκυ, βρε κυτε,
κε μιν ελπίζις άδικα ποτε, —
ο ποντικός στο ποντικάκι απαντάι. —
Εκίνος πυ συ τὄπε να κυρέβετε ας πάι.
Οταν το πράμα ος τα νίχια φτάςι,
στον πόλεμό-τυς το λιοντάρι θε να χάςι.
Δε θα μπορέςι ν'απομίνι ζοντανο,
γιατι δεν έχι σαν τιν γάτα δινατο θεριο!

Για τον ποντικο ι γάτα ίνε θεριό.

Το χιμόνα αλάζι

Στα βόρια μέρι ο χιμόνας βαστα περιςότερο χερο παρα στα δικά-μας. Πολι χερο βαστάι κε

το χιόνι, πυ ςκέπαζι τα λιβάδια, τα δάςι, τα βυνά.

Αφτο το διάςτιμα αλάζι κε ο λαγος το ςταχτι καλοκεριάτικο χρόμα-τυ. Πέφτι το ςταχτι μαλί-τυ κε ςτι θέςι-τυ φιτρόνι άςπρο πυπυλοτο μαλι.

Δεν μπορι κανις το χιμόνα να χορίςι τον λαγο απο το χιόνι. Τον λαγο τον γλιτόνι ι άςπρι γόνα-τυ απτυς εχτρυς. Ο λαγος δεν έχι φολια, ύτε τροφι ετιμαζμένι για το χιμόνα. Ομος ύτε έχι ανάνκι απ'αφτα. Τροφί-τυ ίνε τα μπυμπύκια τον θάμνον, ι φλύδα τον δέντρον. Μπορι να πλαγιάςι θερμα κε μες ςτο χιόνι.

Ο λαγος φοβάτε όχι τιν παγονια, αλα τυς κινιγυς, τυς λίκυς, τις αλεπύδες, τις κυκυβάγιες.

Το λαγο τον γλιτόνι ι άςπρι φορεςια κε τα πιδίματά-τυ. Δίςκολα μπορι να έβρι κανις, πύ πίδιςεν κε κρίφτικεν ο λαγος.

Ι λίκι

Ιτανε χιμόνας. Ι πιναζμένι λίκι αρχίςανε να μπένυνε τι νίχτα ςτο χοριο. Σπιν αρχι μο-

νάχα έπιαναν ςκιλια στις αδλες, κατόπιν όμος πίρανε θάρος. Ενος νικοκίρι φάγανε το μοςχάρι, τυ αλυνυ φάγανε το πρόδατο. Τις καιμένις τις Πινις, πυ ο άντρας-τις ίνε στον Κόκινο στρατο, κατασπαράκςαν τιν αγαπιμένι Μετακςία.

Κλέι ι κακομίρα ι Πινι, πος να μι λιπιθι μια τέτια αγελάδα;

Αρχιςαν να ςκέφτυντε ι χορικι — τι να κάνυν, πος να λεφτεροθυν απτυς λίκυς.

Βγίκε ο Μανόλις να δίκςι τιν παλικαροςίνι-τυ, „Εγο — λει — θα κςιπάςο τυς λίκυς, άλι φορα να μι τολμίςυν νἄρθυν στο χοριό-μας".

Πίρε το τυφέκι κε πίγε στο δάςος.

Πίγε κε γίριςε, μα μόλις-μόλις γλίτοςε.

Να λιπον τι έπαθε.

Γίριςε ο Μανόλις μες στο δάςος στα' χνάρια τον λίκον, μα λίκυς δεν δρίκε.

Οταν εςκοτίνιαςε, δγίκε ο Μανόλις απτο δάςος στο δρόμο να παι στο ςπίτι. Στιν αρχι ίτανε ιςιχία, κατόπιν απο μακρια ακύςτικε απο δαθια ύρλιαζμα. Ο Μανόλις προχόριςε πιο γλίγορα. Ακςαφνα κοντα στιν άκρι τυ δάςυς πάνο στο δρόμο φίτροςαν μπροστα στο Μανόλι διο

λίκι. Ο Μανόλις με μιας πιροβόλισε. Μα πί-
γε πέρα το βόλι. Την πρότι στιγμι ι λίκι πε-
τάχτικαν στα πλάγια κε ύρλιασαν.

Την ίδια στιγμι απο πίσο φίτροσε τρίτο-
λίκος κε πίσο απ᾽αφτόνε άστραπσαν ακόμα δι-
μάτια. Ο Μανολάκις ο καιμένος απτο φόβο-τ-
τάχασε όλος διόλυ.

Τι να κάνι; Ιρθε το τέλος-τυ πλέον.

Ιδε την πέφκα, πυ ίτανε κοντα. Ορμισε στ-
πέφκα. Πος πρόφτασε σε μια στιγμι να σκαρφα-
λόσι στο κλαδι τις πέφκας, κε ο ίδιος δεν κσέρ-

Πέρασε ι στιγμι τυ θανάτυ, μα ος πόσο θ-
κάτσι στο κλαδι τις πέφκας; — σκέφτετε ο Μα-
νόλις. Ι λίκι περικίκλοσαν την πέφκα κε άρχ-
σαν το ύρλιαζμα.

Το ντυφέκι βέβεα επεσεν απτα χέρια τ-
Μανόλι, οπόταν σκαρφάλονε στιν πέφκα, επε-
σε επίσις κε το καπέλο-τυ.

Βλέπι πος άλος τρόπος κανένας δεν ιπάρ-
χι. άρχισε να φονάζι με άγρια φονι:

— Βοίθια-α-α, βοίθια! θα με φάνε ι λί-
κι! Αρχισαν να παγόνυν τα χέρια κε τα πόδι-

τυ Μανόλι. Απτο κρίο κε το φόβο τον πίρε ι τρομάρα, κόπικε ι φονί-τυ. Κοντέβι να κλάπςι ςαν μορο.

Κατα τίχι γιρνύςαν απτο δάςος στο ςπίτι κςιλοκόπι. Ακυςαν τις φονες κε έτρεκςαν να βοιθίςυν. Ι κςιλοκόπι ίτανε κάμποςι. Εδιοκςαν τυς λίκυς, κατέβαςαν το Μανόλι απτιν πέφκα κε τον πίγανε στο χοριο.

Μεγάλο φόβο τράβικςε ο καιμένος ο Μανόλις. Ιςτερα απ'αφτο ι χορικι βγίκαν στο κινίγι, κε ςκότοςαν πολυς. Ι ιπόλιπι λίκι έφιγαν κε απομακρίνθικαν απτο χοριο.

Το τραγι

(Παραμίθι)

Πίγε το τραγί-μας στο δάςος
περπατι ανάμεςα στα έλατα, στις πιχτές ςιμίδες
κε τις πικρες κερκίδες.
Αντίκρι-τυ τρέχι ένα λαγυδάκι.
Σιμά-τυ ςτέκετε λιγάκι.
— Αχ, θεριο, — λέι το τραγι. —
Δε μυ λες τ'όνομά—ςυ,
Να χαρις ςι τα πεδια-ςυ
Ο χάρος-μυ δεν ίςε; Πύ πας;

Δε θέλις να με φας;

— Ο χάρος-συ δεν ίμε. Δε θέλο να σε φάγο.
Κε πύ να πάγο;
Νά ίμε μόνο λαγος, μικρος κε σταχτερος.
Στο δάσος περπατο
χορτάρι για να βρο.

Πίγε το τραγί-μας στο όρος.
περπατι ανάμεσα στα έλατα, στις πιχτες σιμίδες
κε τις πικρες κερκίδες.
Αντίκρι-τυ τρέχι μια αλεπυ μικρι
μικρι, μα πονιρι.

— Αχ, θεριο, — λέι το τραγι. —
Δε μυ λες τ'όνομά-συ,
να χαρις τα πεδιά-συ!
Ο χάρος-μυ δεν ίσε; Πύ πας;
Δε θέλις να με φας;

— Ο χάρος-συ δεν ίμε. Δε θέλο να σε φάγο.
Κε πύ να πάγο;
Νά. ίμε μόνο κσανθι μια αλεπυ μικρι.
Στο όρος περπατο
πυλάκια για να βρο.

Πίγε το τραγι-μας στο δάσος,
περπατι ανάμεσα στα έλατα, στις πιχτες σιμίδες

κε τις πικρες κερκίδες.
Αντίκρι-τυ ίρθε ένας λίκος ςταχτερος,
μεγάλος φοβερος.
— Αχ, θεριο,—λέι το τραγι. —
Δε μυ λες τ'όνομά-ςυ,
να χαρις τα πεδιά-ςυ;
Ο χάρος-μυ δεν ίςε: Πύ πας;
Δε θέλις να με φας;
— Ο χάρος-ςυ νε, ίμε. Κε πύ πάγο;
Να ίρθα να ςε φάγο!
Μα το τραγι πιδα.
Κρίφτικε ςτο δάςος
κε γλίτοςε, πεδια.

Ι βερβερίτςα.

Πάνο ςτα λεπτα κλαδάκια τις πέφκας ίνε καρφομένα μανιτάρια. Ι βερβερίτςα τἄβαλε εκι να κςεραθυν για το χιμόνα.

Αμα οριμάςυν τα φυντύκια, ι βερβερίτςα μαζέβι τα πιο όριμα. Τα κρίβι ςτιν κυφάλα τυ δέντρυ. Κάποτε μαζι ος τέςερα-πέντε κιλα.

Τιχένι κάποτε να μι γίνυν τα φυντύκια, τα μανιτάρια, τα βαλανίδια. Τότες ι βερβερίτςα αφίνι τον τόπο πυ ζι. Ι βερβερίτςες φέβγυνε όχι μια, μια, αλα ολόκλιρα κοπάδια. Πάνε γιρέβυν τόπο, πυ να έχι τρόφιμα για να περάςυν το χιμόνα.

Να πις πος με λένε

Ιμε ζβέλτι κε λαφρια
δε μπορύνε τα θερια
να με πιάςυν.
Δε χαζέβο,
το φαί-μυ το μαζέβο.
Σε κυφάλα ςτ'απςιλα
χτίζο παντα τι φολια.

Τα μικρά-μυ
τα πεδάκια
έχυν ςτρόμα φιλαράκια Γύνα γο ζεςτι φορο
ςτυ χιμόνα τον κερο.
Καθε άνικςι τι βγάζο
το μαλί-μυ μεταλάζο.

Ι αρκύδα

Το χινόπορο ι αρκύδα έχτιςε τι φολιά-τις ςτο βάθος τυ δάςυς. Εςκαπςε εκι ένα λάκο κάτο απτο έλατο, κυβάλιςε κε έςτροςε μέςα κλαδάκια. Απο πάνο το ςκέπαςε με φρίγανα

Μπίκε ςτο λάκο κε πλάγιαςε. Ι αρκύδα κιμίθικα βαθια

Ιρθε οχιμόνας. Το χιόνι σκέπαςε όλο το δάςος. Αρχιςαν τα τραγύδια-τυς ι χιονοςτρόβιλι. Ι αρκύδα όμος κιμάτε βαθια, τίποτες δεν ακύι.

Κιμάτε ι αρκύδα έτςι όλο το χιμόνα. Τιν άνικςι βγένι απτι φολιά-τις ιςχνι κε πάι να γιρέπςι τροφι.

Πιος τιναν επιαςεν

— Αρκον επιαςα!
— Επαρτον κελα
— Κερτε.
— Ατοτε ελα εςι.
— Κι αφινμε

Ι πίνα δεν χορατέβι

Απτα διάφορα χορια φτάνυν ιδίςις: ι λίκι έγιναν πολι τολμιρι — πιάνυν ςκιλια, πνίγυν πρόβατα, ςπαράζυν αγελάδες.

Σαν ςιναντίςι κανις το καλοκέρι λίκο στο δάςος, εκίνος αμέςος κρίβετε μες στυς θάμνυς. Το καλοκέρι ο λίκος ίνε χορτάτος, άνθροπο δεν ενκίζι.

Αλο πράμα όμος το χιμόνα.

Ι κιλια τυ λίκυ μπένι μέςα, ιπλεβρές-τυ όλες μετρύντε. Ι παγονια δεν επιτρέπι να σταθι κανις στον τόπο-τυ. Αμα βραδιάζι βγένι ο λίκος απτο δάςος.

Το χοριο κιμάτε. Φος δεν φένετε πυθενα. Κςέρι ο κλέφτις λίκος, πος τα ςκιλια φιλάγυν τις αβλες, μα ίνε ανάνκι να πάι.

Περνάι απτο λιβάδι. Αλίμονο αν τίχι στο δρόμο-τυ άνθροπος τέτια όρα. Θα ορμίςι ενάντιά-τυ κε θα καρφόςι τα δόντια-τυ στο λαρίνκι-τυ.

Μπένι στο χοριο κριφα. Τον νιόθι το ςκιλι κε γαβγίζι.

Με μιας ο λίκος πίδιςε στο φράχτι, άρπα-

κςε το ςκιλὶ απτο λαρίνκι, τόρικςε ςτι ράχι-τυ κε κςανα πίςο ςτο δάςος.

Σὅλες τις αβλες τα ςκιλια άρχιςαν να γαβγίζυν. Κάπιος βγίκε απτο ςπίτι κε πιροβόλιςε ςτο ςκοτάδι. Μα ο λίκος ίτανε πια κοντα ςτο δάςος.

Ολος διόλυ ςα λαγυδάκι

Ελεγε ι αλεπυ ςτο λαγυδάκι
—Ιςια-ίςια ςαν κεςένα
ίμε φίλε λαγυδάκι,
μόνο κίτα πυ ςτο μπόι
δε ςε μιάζο γο λιγάκι.
Εχο όπςι ςοβαρι,
το υράδό πιο μακρι,
το μιαλό-μυ γνοςτικο,
κε το δόντι κοφτερο,
κε το νίχι ςυβλερο,
το κορμί-μυ δινατο.
Τρόγο τυς λαγυς.
Σ'αφτο—
δεν τον μιάζο το λαγο!

Πιος κε πος ςινάντιςε το χιμόνα

Ι νιχτερίδες κρίφτικαν στις κυφάλες τον δέντρον, στις στέγες τον σπιτιον. Κρεμάςτικαν απτα πόδια με τα κεφάλια κάτο κε κιμύντε.

Ο ςκαντςόχιρος ςκεπάςτικε με κςερα φίλα. Ο τιφλοπόντικος χόθικε βαθια στι γι.

Ι βάτραχι χόθικαν ςτα βρία κε κιμύντε.

Ι αρκύδα έφαγε πολι κε πάχινε το καλοκέρι κε το χινόπορο. Για το χιμόνα έκανε φολια κε κιμίθικε. Το χιόνι ςκέπαςε τιν φολια κε έκανε τιν κατικία-τυ πιο θερμι.

Μονάχα τα ζόα, πυ μπορυν να βρίςκυν τροφι το χιμόνα, δεν κιμύντε.

Ι βερβερίτςα αλάζι τι γύνα-τις, διορθόνι τι φολίτςα-τις, στρόνι μέςα φίλα, βρία για να ίνε πιο θερμι.

Ι αλεπυ, επίςις ετίμαςε μαλακο θερμο στρόμα απο φίλα μέςα στι φολιά-τις.

Χιρότερι απὄλυς ίνε ι κατάςταςι τυ άςτεγυ λίκυ. Γιρίζι ο καιμένος τι νίχτα στιν παγονια κε άγρια υρλιάζι.

Στις χόρες τυ κρίυ

Προι μες στι σκινι τον εσκιμόον.

Ι εσκιμόι ίνε ένα απο τα έθνι, πυ ζύνε στα κρία μέρι τυ βορα.

Ο Ικβας—μικρος εσκιμόος μόλις κσίπνισε μες στο χιονένιο σπίτι-τυ. Στι μέσι τυ σπιτιυ, αντις τζάκι, μέσα σε πιάτο κέι το πάχος τις φόκις. Ι φοτια λάμπι κε θερμένι. Ι μάνα τυ Ικβας μαγιρέβι πάνο στι φοτια.

Σικόθικεν ο Ικβας απτο δέρμα τις αρκύδας, πάνο στο οπίο επλάγιαζε. Εφόρεσε το ρύχο-τυ απο γύνα: παντελόνι, τζακέτο, κε καπέλο-όλα μαζι ραμένα. Ο Ικβας σίκοσε το μπερτε α-πο γύνα αντις πόρτα κε σίρθικε στο μακρι διά-

δρομο τυ ςπιτυ. Σικόθικε το ςκιλι κε έτρεχςε κατόπιν-τυ.

Βγίκανε κ' ι δίο-τυς ςτι παγονια. Κρίο, ςκοτάδι.

Εδο πέρα το χιμόνα ο ίλιος δεν φένετε ολόκλιρυς μίνες, μα το καλοκέρι επίςις κάμποςες μίνες ο ίλιος δεν βαςιλέβι διόλυ. Δέντρα ς'αφτα τα μέρι δεν ιπάρχυν καθόλυ. Γι' αφτο λιπον κε χτίζι το ςπίτι-τυ ο πατέρας τυ Ικβας απτο χιόνι. Το καλοκέρι κάνυνε τζατίρι απο δέρματα (τζύμι) καλοκεριάτικο.

Στιν Τύντρα

Μακρια εκι ςτο βορα, κοντα ςτιν κρία θάλαςα ςτρόθικεν ι έριμι τύντρα. Τύντρα ίνε ι μεγάλι βαλτόδικι έριμος ςε κίνα τα μέρι.

Οπυ κε αν κιτάζις, παντυ κάταςπρο χιόνι. Πολι ςπάνια τιχένυν πολι μικρα δεντράκια κε ςκελετόδικι θάμνι. Μακρια, μακρια ο ένας απτον άλον ζύνε εκι ι άνθροπι.

Ι κάτικι τις τύντρας έχυνε ελάφια. Το ελάφι μόνο-τυ βρίςκι τροφι για τον εαφτό-τυ κάτο απτο χιόνι. Κε ι τροφί-τυ ίνε ένα ίδος φι-

τυ, πυ φιτρόνι ςε κίνα τα μέρι. Φάγανε τα ελάφια όλα τα φίκια τριγίρο-τυς. Ι άνθροπι ανανκάζυντε να ςικοθυν κε μαζι με τα κοπάδια-τυς να κυβαλιθυν ςε άλον τόπο.

Το ελάφι ίνε μεγάλος βοιθος για τυς κατίκυς τις τύντρας.

Το ελάφι τυς δίνι τροφι. Τρόνε το ελάφινο κρέας, πίνυν το ελάφινο γάλα.

Το ελάφι τυς δίνι κατικία. — Με ελάφινα δέρματα ςκεπάζυν τα ςπίτια-τυς (τα τζύμια).

Τα ελάφια τα ζέβγυνε ςτις ςάνιες κε κάνυν τα ταξίδια-τυς ςτα βαθια χιόνια τις τύντρας.

Δίςκολι θα ίταν ι ζοι ςτιν τύντρα χορις ελάφι

Ανάμεςα ςτυς πάγυς

Εκι ςτο μακρινο βορα κίτε ι χόρα τυ εόνιυ χιμόνα. Τριγίρο παντυ χιόνι κε πάγος.

Ι άνθροπι αποφάςιςαν να μελετίςυν αφτι τι χόρα, να ανίξυν δρόμο ανάμεςα ςτυς πάγυς.

Πολι άνθροπι κε καράβια καταςτράφικαν.

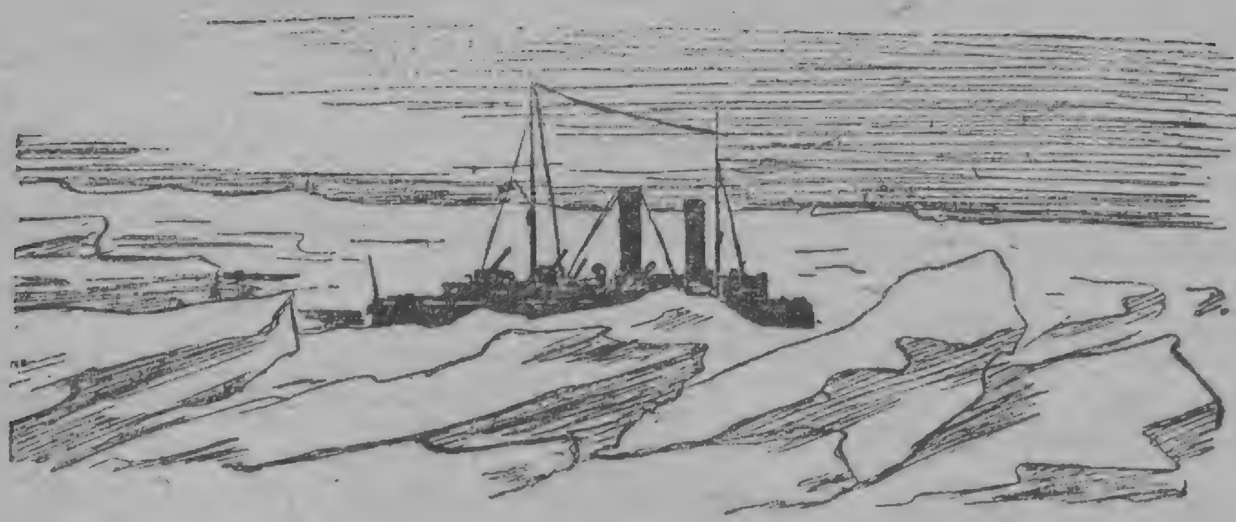

Κατόπιν αποφάσιςαν ι άνθροπι να πετάκςυν κε να πάνε ςτο ϐορα με αερόπλιο (ντιριζζαμπλ). Το ντιριζζαμπλ τόπιαςε φορτύνα. Το ντιριζζαμπλ κοντέϐι να καταςτραφι. Απο κι με το ράδιο έςτιλαν ίδιςι: γλιτόςτε-μας.

Το παγοθραφςτικο ϐαπόρι „Κράςιν“ αναχόριςε για να γλιτόςι τυς ανθρόπυς.

Το παγοθραφςτικο πάι ςτο μακρινο ϐορα Οπυ να κιτας, παντυ πάγος κε πάγος! Κε όςο πιο πολιπροχορι το παγοθραφςτικο, τόςο πιο παχις, χοντρος ίνε ο πάγος, τόςο πιο δίςκολα το παγοθραφςτικο ανίγι το δρόμο.

Απτο παγοθραφςτικο έςτιλαν το αεροπλάνο. Το αεροπλάνο πέτακςε—πίγε πάνο απτις πεδιάδες, τις ςκεπαζμένες με πάγο, για να ϐρι τυς ανθρόπυς πυ κιντινέϐυν.

Τέλος απτο αεροπλάνο ίδανε πάνο στο χιόνι ανθρόπυς. Ιτανε ακόμα ζοντανι, κινόντυσαν. Τυς έρικσαν απτο αεροπλάνο τροφι. Ιδοπίισαν το παγοθραφστικο, για ν'αρθι γρίγορα να γλιτόσι τυς ανθρόπυς. Πάλε άρχισε ν'αγονίζετε το παγοθραφστικο με τυς πάγυς, ν'ανίγι δρόμο.

Τέλος ο „Κράσιν" πρόφτασε κε γλίτοσε τυς ανθρόπυς.

Σχεδον πενίντα μέρες ίτανε αφτι ι άνθροπι ανάμεσα στυς πάγυς.

Στις ζεστες χόρες

Στα ζεστα τα μέρι χιόνι ποτε δεν κάνι. Εκι πέρα παντοτινα ίνε ζέστι. Το καλοκέρι ίνε πάρα πολι ζεστο.

Φιτρόνυν τεράστια δέντρα. Πάνο σε τέτια δέντρα κε ι καρπι ίνε πολι χοντρι.

Στα δάσι ζύνε διάφορα πυλια κε θέρια: λεοντάρια, τίγρες, ελέφαντες, φίδια, μαιμύδες, παπαγάλι.

Στα ζεστα μέρι φιτρόνυν λεμόνια, πορτο-

κάλια, δέντρα τυ καφε, θάμνι τυ τσαγιυ.

Βρίςκυντε τέτια φιτα κε σε κάπια μέρι τυ Καφκάςυ-μας, στιν Κριμέα-μας.

Ομος ιπάρχυνε στις ζεςτες χόρες κε τέτια μέρι, όπυ δεν βρέχι καθόλυ ολόκλιρα χρόνια.

Δεν φιτρόνυν εκι ύτε χορτάρια, ύτε δέντρα. Ινε έριμος ς'αφτα τα μέρι. Ολο άμος κε άμος.

Το καράβι τις ερίμυ.

Φαρδια εκτίνετε ι απέραντι έριμος. Οπυ κε αν κιτάκςι κανις βλέπι άμο κε υρανο, υρανο κε άμο. Πολι ςπάνια μπορι να βρεθι τόπος με νερο. Μονάχα κοντα κε ολόγιρα ςε πιγι ιπάρχι ζοι — φιτρόνυν δέντρα κε χορτάρι.

Κε μ'όλα τάφτα ζύνε άνθροπι κε ςε τέτια μέρι. Τυς ανθρόπυς εκςιπιρετάι στα μέρι αφτα ι νκαμίλα. Οπος ίνε το ελάφι στιν τύντρα τυ βορα έτςι ίνε κε ι νκαμίλα στι ζεστι έριμο.

Ι νκαμίλα δίνι τροφι στυς κατίκυς τις ερίμυ με το κρέας κε το γάλα-τις. Ι νκαμίλα δίνι στυς κατίκυς τις ερίμυ κατικία κε ενδιμαςία. Απτο μαλί-τις κάνυνε κατςάδες κε ςκεπάζυν τα τζατίρια-τυς. Απτο μαλί-τις επίςις κάνυν κλοςτι κε ιφένυν ιφάζματα για τα ρύχα-τυς.

Ι νκαμίλα κυβαλάι στιν ράχι-τις ανθρόπυς κε φορτία. Ι νκαμίλα ίνε το καράβι τις ερίμυ.

Κοντα ςε όλα αφτα ι νκαμίλα ςχεδόν τίποτες δεν ζιτα απτον άνθροπο. Οπος κε το βόριο ελάφι, ι νκαμίλα μόνι-τις βρίςκι τιν τρο-

φί-τις. Στι δίπςα αντέχι πολι. Μπορι να ζίςι χορίς νερό ίςαμε 15 ιμέρες.

Ι μαιμυ

Μικρύλι μαιμυδάκι
απο τιν Αφρικι
ο νάφτις ςε κλυβάκι
κυβάλιςε μαζι.

Το λιόνι το μεράκι.
Τι νίχτα δε μπορι
να κιμιθι λιγάκι.
Με λίπι τραγυδι:

Στον ίλιο, ςτα λυλύδια
γελυν ι φιλινάδες.
Χαρύμενα τραγύδια
θα λεν μες ςτα κλαδια.
Μπανάνες πια θα βγύνε
ςτιν όμορφι πατρίδα.
Εκι μαιμύδες ζύνε
κε άνθροπο δεν ίδα.

Ο ελέφας.

Ο ελέφας ίνε το πιο μεγάλο ζόο απάνο στι γι. Μ'όλα τάφτα ο άνθροπος τον ιμέροσε.

Ο ελέφας ζι στα δάσι τον ζεστον χορον.

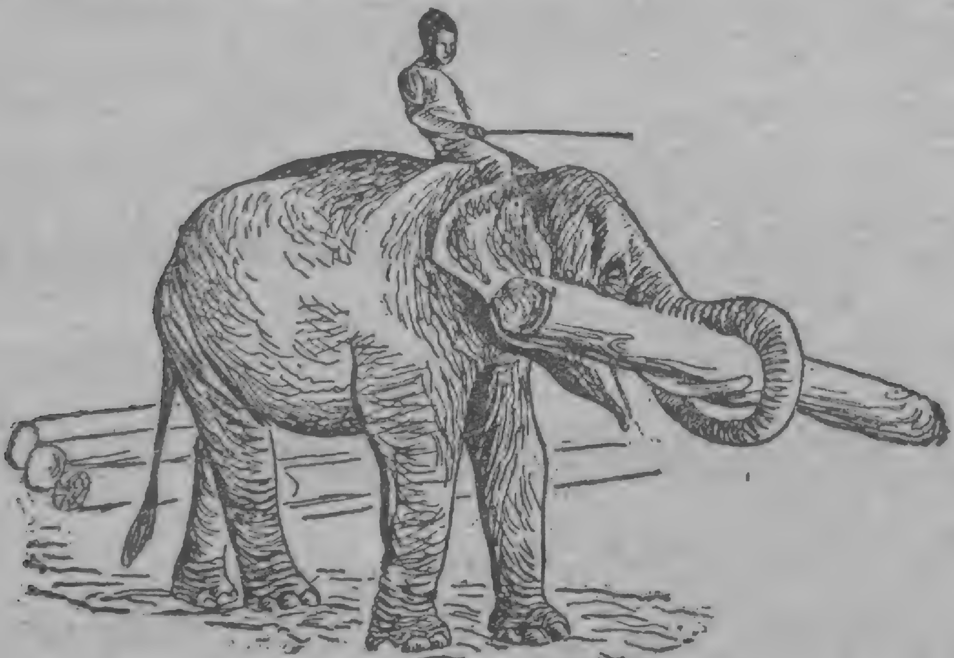

Ο ίμερος ελέφας ίνε καλος βοιθος τυ ανθρόπυ. Κυβαλάι μεγάλα φορτία. Με τιν τρανι προβοσκίδα πυ έχι ο ελέφας σικόνι πολι μεγάλυς δοκυς. Βγάζι απτι γι μαζί με τις ρίζες-τυς ολόκλιρα δέντρα.

Ο ελέφας κε το μικρό-τυ.

Πολιν κερο ι κινιγι κινιγύσαν θιλικο ελέφαντα. Ο ελέφας έφεβγε μαζι με το μικρό-τυ.

Τέλος ίρθαν κοντα στο ποτάμι. Το ποτάμι ίταν βαθι κε πλατι. Ο ελέφας σίκοσε με τιν

προβοςκίδα το μικρό-τυ, μπίκε ςτο νερο κε κολίμπιςε. Ολο τον κερο κρατύςε το μικρό-τυ πάνο απτο νερο κε έτςι πέραςαν το ποτάμι.

Ι κινιγι ίδανε πος αγαπάι ο ελέφας το μικρό-τυ. Τον λιπίθικαν κε δεν τον καταδίοκςαν πια.

Ι τίγρις κε τα λιοντάρια.

Στα δάςι τον ζεςτον χορον ζύνε λιοντάρια κε τίγρις. Ι τίγρις κε τα λιοντάρια ίνε ζόα αρπαχτικα: τρόνε άλα ζόα.

Ι τίγρις κε τα λιοντάρια ίνε πολι μεγαλίτερα απτιν γάτα. Εχυν τρομερι δίναμι. Το λιοντάρι με ένα χτίπιμα τυ ποδιύ-τυ μπορι να ςκοτόςι βόδι. Ι τίγρι με ποντίκια κε πυλια δεν χορτένι. Πιάνι κε τρόγι μεγάλα ζόα.

Ο μικρος Τομ.

Στιν Αφρικι φιτρόνυν φίνικες
κε ζύνε όμορφα θερια,
μα ι ζοι τυ δόλιυ νέγρυ
περνα με βάςανα ςκλιρα.

Κε ο μικρύλις Τομ ποτέ-τυ
Χαρα δεν ίδε, δε γελα.
ι ίλιος κέι το κορμί-τυ
ςτ' αφέντι τι βαρια δυλια.
Παλάτια έχι ο αφέντις
κ' ι νέγρι ζύνε ςτι ςκλαβια.
Ι βίτςες ίνε για το νέγρο,
πυ πάντα ςκάφτι κε πινα.

Μι λιζμονας τ'αδέρφια-μας

Για το μάβρο-τις πεδι
ι μανύλα τραγυδι:
— Μεγαλοςε πεδί-μυ.
Δεν ίςε μοναχο.
Αδέρφια κι'αλα έχις
ςτον κόζμο-μας αφτο.
Εςι ςα μεγαλόςις
απτι ςκλιρι ςκλαβια
γοργα να μας γλιτόςις
με τ'αλα τα πεδια.
Κιμίςυ με χαρα.

Για το κίτρινο πεδι
ι μανύλα τραγυδι:
—Μεγάλοςε πεδί-μυ.
Δεν ίςε μοναχο,
Αδέρφια κιάλα έχις
ςτον κόζμο-μας αφτο.
Μές' ςτον καπνο, ςτι φλόγα
μαζί-ςυ θα βρεθυν.
Κιμίςυ πια πεδί-μυ
κιμίςυ Γυ-Αν-Τυν.
Για το άςπρο-τις πεδι
να ι μάνα τραγυδι:
—Γλικα ςε νανυρίζο
πεδί-μυ τριφερο.
Μι λιζμονας τ'αδέρφια,
πυ ζύνε ςτο ζιγο.
Αντάμα ςαν βρεθίτε
ςτι φλόγα, ςτον καπνο,
μαζί-τυς να νικίςις
τον βρόμιο τον εχτρο.
Κιμίςυ νάνι-νάνι
γλικα ςε τραγυδο.

Πιος θα μας το πι;

Ετρεκσα γοργα στι στράτα
σίμερα ναρθο.
Μα το βυναλάκι-μας
ίταν θαμαστο.
Κι' ο χιονένιος ανθροπάκος
φτόχινε πολι.
Κλέι.
Τί κακο τον ίβρε—πιος θα μας το πι;

Το χιόνι λιόνι πια

Το χιόνι λιόνι πια.
Ι άνιξι μιρίζι.

Κιλύνε τα νερα
κ' ι γί-μας πρασινίζι.
Γελα ο υρανος.
Τ' αιδόνια κελαιδύνε.
Ο ίλιος ίν ζεςτος
κ' ι μπόρες δε φιςύνε.

Ιρθεν ι όμορφι άνικςι.

Ο ίλιος ο λαμπρος εκςίπνιςε τι φίςι. Εδο κ'εκι εφάνικαν τα πρότα ανικςιάτικα λυλύδια.

Ανθιςαν ι μιλιες, απιδιες, κοκιμιλιες. Κςίπνιςαν κε ι χροματιςτες πεταλύδες κε χαρύμενα πετυν πάνο απτα λυλύδια.

Ιςτερα απο λίγον κερο τα λιβάδια κε τα λανκάδια ςκεπάςτικαν απο λυλύδια.

Κάταςπρα μες τον ανθο τα δέντρα, νομίζις χιόνι τα ςκέπαςε κε τα φίλα δεν άνικςαν ακόμα.

Κε απάνο ο γαλανος υρανος με το λαμπρο ίλιο ςαν να κιτάζι κε χαιδέβι όλι τι φίςι.

Ιρθεν ι όμορφι άνικςι.

Στον αμπελόνα—μας.

Στο ςκολικο κίπο-μας ίχαμε κάμποςες ρίζες αμπέλια. Ολο το χιμόνα ι ρίζες αφτες ίλιο δεν έβλεπαν.

Το χινόπορο τις ςκεπάςαμε με ςτάχια κε απο πάνο με χόμα. Καλα τις κρίπςαμε απτο κρίο τυ χιμόνα.

— Αβριο θα πάμε, πεδια, νανίκςυμε τ'αμπέλια-μας, ίπεν ο δάςκαλος.

Την άλι μέρα πίγαμε με τα φτιάρια-μας ςτον κίπο. Προςεχτικα, προςεχτικα ςκάπςαμε κε ανίκςαμε τιν κάθε ρίζα. Τί μεγάλι ίτανε ι χαρά-μας, όταν ίδαμε τα μπυμπύκια φυςκομένα.

— Κιτάτε, κιτάτε, πεδια, με μεγάλι χαρα φόναχςε ο Λεονίδας. Τα μπυμπύκια φύςκοςαν!

— Αφτο ςιμένι πος ι ρίζες-μας δεν επάγοςαν γιατι καλα τις ςκεπάςαμε το χινόπορο. —ίπεν ι Δόρα.

Τα πεδια εςίκοςαν ταμπέλια, έςτιςαν ςτο πλαι τυ καθενος απο ένα κςερο κλαδι κε τα δέςανε.

Μετα διο-τρις μέρες πάνο ςτ'αμπέλια πρα-ςίνιςαν τα πρότα χλορα φιλαράκια.

Ι γερανι πετύνε

Να ι άνιxςι πια ίρθε.
Πρασινίζυν τα κλαδια.
Να ι γερανι πετύνε.
Κελαρίζυν τα νερα.
Μυςαφίριδες θαρθύνε
κε θα χτίςυνε φολιες
κι' όλι μέρα θα ςκορπύνε
τραγυδάκια κε φονες.

Ι άνιxςι.

Ιρθε πάλ' ι ανιxςι.
Ιρθαν τα λυλύδια.
Πράςινα ι γι φορι
κε ανθίζι το κλαρι
κε παντυ χαρας χορι
κε χαρας τραγύδια.
Ελιοςαν ςτις κοριφες
τον βυνον τα χιόνια.

Ανικς'ι τριανταφιλια
κε ςτιν πρότι-τυς φολια
ίρθαν πάλι τα πυλια,
ίρθανε τ'αιδόνια.

Ο πςέφτις βοςκος.

Πραςίνιςαν τα λιβάδια, τα βυνα κε τα λαγκάδια. Βγίκαν τα κοπάδια ςτι βοςκι. Βγίκε με τα πρόβατα ςτι βοςκι κε ο μικρος τζοπάνις ο Γιανάκις. Εκι πυ έβοςκεν το κοπάδι-τυ, έκςαφνα τυ ίρθε ιδέα να χορατέπςι κε να διαςκεδάςι λιγάκι.

Αρχίζι τότε κε άγρια φονάζι: «Βοίθια, βοίθια! Λίκος, λίκος ςτα πρόβατά-μυ».

Ακυςαν τις φονες ι χορικι κε έτρεκςαν. Ιρθανε κε αροτυν τον τζοπάνι.

— Πύ ίνε ο λίκος; Ο τζοπάνις όμος κάθετε πάνο ςε μεγάλι πέτρα κε κςεκαρδίζετε ςτα γέλια.

Ιςτερα απο κάμποςες ιμέρες απτο δάςος βγίκανε διο λίκι κε ρίχτικαν πάνο ςτο κοπάδι.

Το πεδι άρχιςε να φονάζι με όλι-τυ τι δίναμι: «Λίκι, λίκι», μα κανις δεν έτρεκςε να

τον βοιθίςι. Ι χοριxι νόμιςαν πος πάλι θέλι να τυς γελάςι ο τζοπάνις. Ι λίxι έπνιxςαν πολα πρόβατα, πίρανε απὄνα ςτα δόντια τυς xε φίγανε ςτο δάςος.

Τέτιο ίτανε ταποτέλεζμα τις πςεφτιας τυ τζοπάνι.

Ο Μπάρπα-Μαζάι

Μια μέρα πίγενα με βάρxα ςτο ποτάμι
για να μαζέπςο xςίλα. Τι πολα
τιν άνιxςι πυ xατεβάζι το ποταμι

xιλόντας φυςxομένα τα νερα
Πιγένο xε μαζέβο. Το νερο φυςxόνι.
Μπροςτά-μυ βρέθιxε νιςι μιxρο.

Τραβο κυπι κ'ι βάρκα-μυ γοργα ςιμόνι.
Πολυς λαγυς απάνο-τυ κιτο.
Κυνόνε ι λαγι τα μακρια τ'αφτιά-τυς.
Αρπάζο τότες έναν απτ'αφτι.
Κυμάντα έδοςα ςτιν άλι τι γενιά-τυς:
Εςις ορίςτε μέςα μοναχι!
Πιδίςαν ι λαγι ςτι βάρκα φοβιζμένι.
Δεν πρόφταςαν να κάτςυνε καλα
κε να μεγάλο ένα κίμα ανεβένι,
βυλιάζι το νιςι μες' ςτα νερα.
— Κιτάτε τόρα! — ίπα τότε ςτυς λαγύς-μυ.
Ν'ακύτε το Μαζάι τον παπυ
Για να ςας πάρο αν δεν τὄκοφτε ο νύς-μυ,
θα ίςαςτε ςτον πάτο τυ νερυ.
Σαν ιρτα ςτι ςτερια τι βάρκα-μυ αράζο . . .
— Πιδίςτε, να μι μίνετε ςτιγμι! —
ςτυς ςτραβοπόδαρυς λαγύς-μυ πια φονάζο.
Πιδυν κε φέβγυν όλι-τυς μαζι.
Τυς λέγο: — Πιο γοργα τρεχάτε, να γλιτόςτε!
Να μπίτε ςε χαμόδεντρα πιχτα.
Μα το χιμόνα πάλι μπρός-μυ μι βρεθίτε.
Θα ςιμαδέπςο — μπαμ! Θα ςκοτοθίτε ... Ααααχ!

Ο μονονικοκίρις.

Ζόςε ςτο χοριο ο μπάρμπα Θόδορος. Τον

φόναχσαν μια φορα στι σινεδρίασι κε τον αρότισαν:

«Μπάρμπα Θόδορε, γιατι δεν μπένις στο κολχόζι»

— Τί να το κάνο το κολχόζι-σας, απάντισε: Μες στο σπίτι-μυ ίμε νικοκίρις τυ εαφτύμυ. Κάνο ότι θέλο. Σαν θέλο εργάζυμε, σαν θέλο χσαπλόνυμε ανάσκελα.

Ετσι κε δεν μπίκε στο κολχόζι.

Ιρθε ι άνιχσι. Ελιοσαν τα χιόνια κε μάβρισεν ι γι. Εζεπσε ο Θόδορος το άλογό-τυ κε πίγε να οργόσι. Κε το χόμα πυ έχι ίνε σκορπιζμένο εδο κε κι. Τὄνα κομάτι απέχι απτ ἄλο διο χιλιόμετρα.

Οργόνι ο Θόδορος, βαρίνι σταλέτρι-τυ με όλο το βάρος τυ κορμιύ-τυ. Το μεσιμέρι στο χοράφι τυ φέρνι φαγι ο Σταθίκος—το πεδί-τυ. Το φαγι πυ τυ φέρνι ίνε ένα κομάτι χσερο πσομι κε χσινα κοκινογύλια.

Το αλογάκι-τυ μόλις-μόλις τραβα το αλέτρι. Ι τροφί-τυ τον χιμόνα ίτανε ελεινι: λίγο χορτάρι με άχιρα.

Ο Θόδορος έφαγε κε πάλιν καταπιάςτικε ςτι δυλια. Μα τι μπορι να κάνι μοναχός-τυ.

Ι κολχόζνικι.

Το ίδιο πρωι βγίκε ςτι δυλια κε το κολχόζι. Το βράδι ίρθανε ςτο κολχοζ τα τράχτορα. Νορις το πρωι έδεςαν ςε κάθε τράχτορο αλέτρια με εκς ινια κε άρχιςαν τι δυλια.

Πάνε τα τράχτορα, κε ταλέτρια απο πίςοτυς ςκίζυνε κε απλόνυνε τα ςτρόματα τις γις φαρδια-πλατια.

Το μεςιμέρι κάθιςαν ι κολχόζνικι ςτο φαγι. Ι κινιτι κυζίνα τυς έφερε ςτο χοράφι ζεςτο

γέδμα. Εφαγαν ι τραχτορίςτες κε κςανα τα τράχτορα εμπίκαν ςτιν δυλια.

Το βράδι όταν τελίοςαν τι δυλια ίχανε ςπαρμένο απέραντο κομάτι γις.

Ιρθαν απτις θερμες χόρες.

Εκςίπνιςεν ο Πετράκις ένα πρωι κε ακύι τζίδιζμα. Ετρεκςε στο παραθίρι κε ίδε πος ίρθαν τα μαδροπύλια. Ο Πετράκις ντίθικε κε πίγε να πι ςτα πεδια, πος ίρθανε τα μαδροπύλια. Τα πεδια όμος το ίκςεραν πια.

— Για πέςτε-μυ πεδια, απο πυ έρχοντε τα μαδροπύλια; αρότιςεν ο Πετράκις.

— Απτα θερμα μέρι, τυ απάντιςαν τα πεδια.

Ιςτερα απο λίγον κερο φάνικαν ι μίγες κε ίρθανε τα χελιδόνια.

Τα πεδια αρότιςαν τον Πετράκι:

— Για πες, Πετράκι, απο πύ ίρθαν ι μίγες;

— Ιρθανε απτα θερμα μέρι, απάντιςεν ο Πετράκις.

Τα πεδια κςεκαρδίςτικαν ςτα γέλια.

I φτεροτι φίλι-μας.

Στα χοράφια-μας, στα λιβάδια, στυς κίπυς ιπάρχυνε λογις-λογιον βλαβερα έντομα. Αφτα βλάφτυνε τα σπαρτά-μας κε τα δέντρα-μας. Μερικες φορες τα καταστρέφυνε κε μας κάνυνε μεγάλι ζιμία.

Ανάμεσα στα έντομα αφτα ιπάρχυνε λογις-λογιον έντομα.

Ο αγόνας ενάντια σαφτυς τυς εχθρυς τον χοραφιον κε λιβαδιον θα ίτανε για μας πολι δίσκολος, αν δεν ίχαμε βοιθυς.

I βοιθι αφτι ίνε ι φτεροτι φίλι-μας, τα χελιδόνια, τα μαβροπύλια, ι σπίνι κε ι χοριδαλι κε άλα πυλια.

Γιαφτυς τυς φίλυς-μας χτίζυμε τις μικρες σανιδοκαλίβες πάνο στα κλαδια τον δέντρον.

Ο κόσιφος.

Ενας γέρος κινιγος ίχε κόσιφο κε τον έμαθε να μιλα. Σιχνα έρχονταν στυ γέρυ το πεδάκι τυ γίτονα για νακύσι το θαμαστο πυλι. Σαν αροτύσε ο γέρος:

— Πυ ίςε κόςιφε; Ο κόςιφος με μιας απαντύςε φοναχτα: — Εδο ίμε, παπύλι!

Μια μέρα ο γέρος έλιπε απτο ςπίτι. Το πεδάκι τυ γίτονα κςανα ίρθε. Ιδε πος κανις δεν ίνε ςτο ςπίτι. Απεφάςιςε λιπον να κλέπςι τον κόςιφσ. Τον έπιαςε κε τον έβαλε ςτιν τζέπι-τυ.

Τιν ςτιγμι αφτι ίρθε μέςα ο κινιγος κε αρότιςε: — Πύ ίςε, κόςιφε;

— Εδο ίμε, παπύλι, — φόνακςε δινατα απτιν τζέπι τυ κλέφτι ο κόςιφος.

Καλος ίρθες χελιδόνι

Ελιοςε το χιόνι
κ'ίρθες χελιδόνι,
όμορφο πυλι
Ι δικιά μας ςτέγι
„καλος ίρθες". λέγι
κε ςε προςκαλι.
Ελα, μι φοβίςε,

τιν φολιά-ςυ χτίςε,
έλα, επιδι
φίλο ςι θα έϐρις.
Ιμε να το κςέρις
φρόνιμο πεδι.

Χελιδόνι—γίριςε καλοκέρι μίριςε

Πάι, έλιοςε το χιόνι
εφταςε το χελιδόνι
κε το ϐλέπι το πεδι
κε πιδα κε τραγυδι:
„χελιδόνι γίριςε“
καλοκέρι μίριςε“
Ι γρια ι ζαρομένι
τον καλο κερο προ-
ζμένι
„Ιρθε—λει το πυλι,
με τιν όρα τιν καλι“.
Χελιδόνι γίριςε
καλοκέρι μίριςε.
Ο ϐοςκος πυ δεν
θ'αργίςι
το χιμάδι-τυ ναφίςι
με τα πρόϐατα μιλι.
‚Το ϐυνο μας προςκαλι.
Χελιδόνι γίριςε
καλοκέρι μίριςε·

Ι νίχτες κόντιναν ίτε ι ιμέρες μεγάλοςαν.

Σιζιτύςαν μετακςί-τυς ο Δίμος κε ο Θέμις.

— Ιρθεν ι άνικςι κε κόντιναν ι νίχτες, — λέι ο Δίμος.

— Μορε τι μας λες. Τιν άνιχςι ι μέρες μεγαλόνυνε, καλε, — τυ λέι ο Θέμις.

— Πςέματα λες! Ι νίχτες κοντίνυνε, — χςανα τυ λέι ο Δίμος.

— Εςι λες πςέματα! Ι μέρες εμάκριναν.

Τυς κιτάζι ι μεγαλίτερι αδελφι τυ Θέμι, ι Ελένι κε χαμογελα.

— Βρε πεδια, τι φονάζετε κε μαλόνετε; Σκεφτίκατε τί λέτε;

Ο Δίμος κε ο Θέμις εκίτακςαν ο ένας τον άλον, ςκέφτικαν μια ςτιγμι κε κατόπιν τυς έπιαςαν τα γέλια.

—

Ι πιο μεγάλι νίχτα ίνε ςτιν αρχι τυ χιμότα. Κατόπιν κάθε μέρα αφερι απτι νίχτα κάμποςα λεπτα. Ο ίλιος ανατέλι νορίτερα κε δίι αργότερα.

Στις 21 τυ Μάρτι ι ιμέρα ίνε ίςι με τιν νίχτα: δόδεκα όρες ι μέρα κε δόδεκα όρες ι νίχτα.

Για τιν κινονικι περιυςία

Στο κολχόζι ετίμαςαν τα ςπόρα για να ςπίρυν. Τ'αχιςαν σταμπάρι κε έβαλαν τον μπάρπα Στέφανο να τα φιλαι.

Ι κυλάκι αποφάςιςαν να κλέπςυν τα ςπόρα για να εμποδίςυν τιν ςπορα.

Τί να κάνυν λιπον για να φίγι ο μπαμπα Στέφανος; Εςχεδίαςαν να κάπςυν το ςπίτι-τυ, γιατι ςκέφτικαν πος θάφίςι τιν κινονικι περιυςία κε θα τρέχςι στο ςπίτι-τυ.

Οπος ςχεδίαςαν έτςι κε έκαναν.

Νίχτα. Ιςιχία τριγίρο. Φιλάγι ο μπάρμπα Στέφανος. Εχςαφνα ακύι φονες απτο μέρος τυ χοριυ. Βλέπι φοτια. Ο λαος τρέχι. Τυ φονάζυνε: — Τρέχα Στέφανε, γλίγορα, τρέχα

το σπίτι-συ κέγετε! Ο Στέφανος ομος δεν κυνίθικε απτι θέσι-τυ.

Λάθεπσαν ι εχθρι. Δεν πίγε ο μπάρμπα Στέφανος να γλιτόσι το δικό-τυ. Κάικε το σπίτι-τυ ολότελα, μα τα σπόρα τυ κολχοζιυ σόθικαν.

Ι προτομαγια.

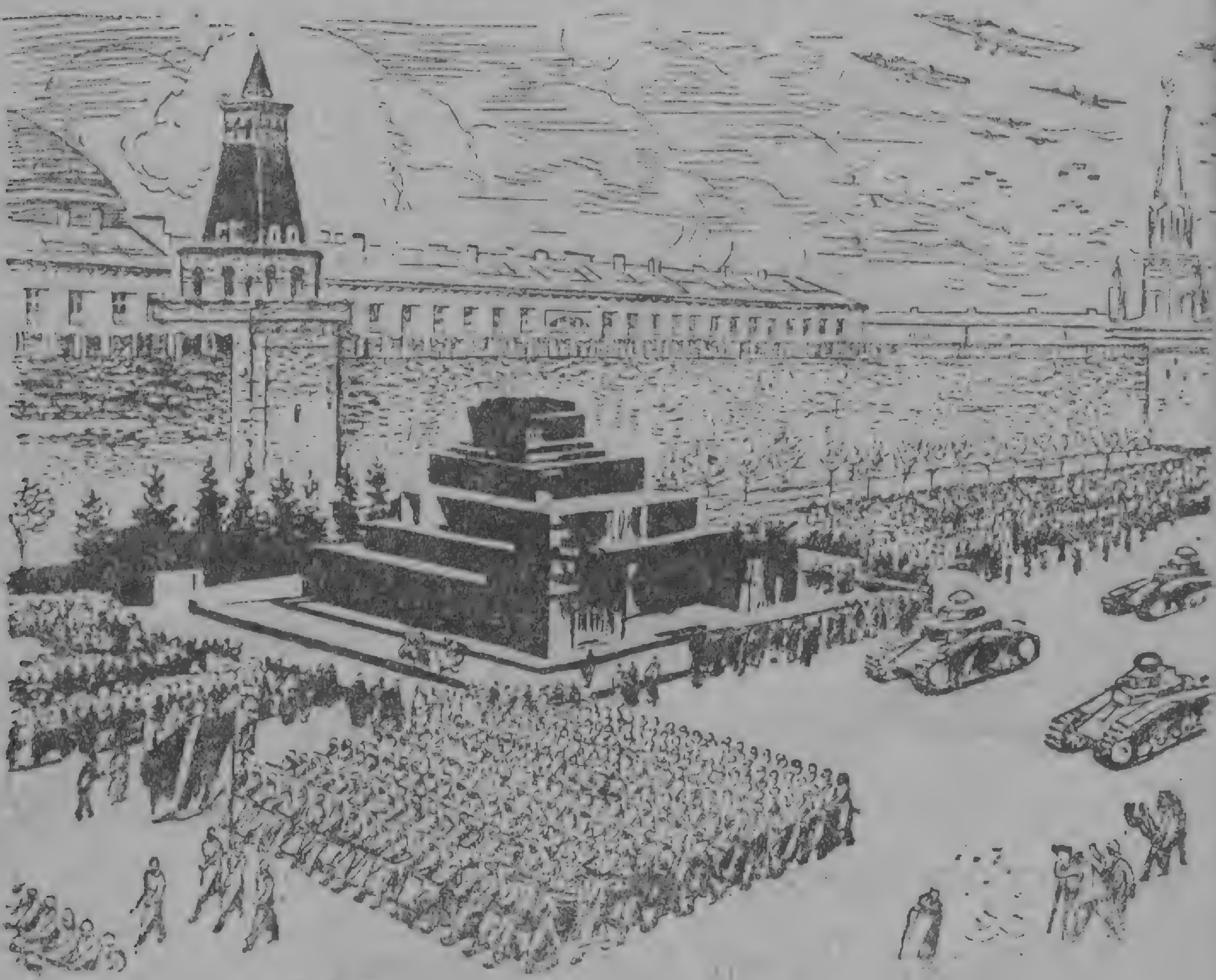

Ι στράτα ταραγμένι
βυίζι κε βροντα,
Σα χίμαρος διαβένι,
ο κόζμος-μας, περνα

Ι χόρα στολιζμέν.
χαρύμενι γελα.
Σα χίμαρος διαβένι
ο κόζμος-μας περνα.

Ι γιορτι τυ Μάι ςτιν πόλι.

Κςιμέροςε ι Προτομαγια — ι μεγάλι γιορτι τις εργατιας. Με μεγάλι ανιπομονιςία περιμένανε τα πεδια αφτιν τιν ιμέρα.

Με πόςι χαρα πρωι πρωι μαζόχτικαν τα πεδια κοντα ςτο ςκολιο για να βγύνε ςτυς δρόμυς. Πίγανε λιπον να προιπαντίςυν τον Κόκινο ςτρατο πυ θα γίριζε απτιν παραταξι.

Εβόμβιςαν ςτα υράνια τα αερόπλανα, ακύςτικε ι μυςικι. Νάτα κε τα ςτρατέματα: το πεζικο, το ιππικο. Πέραςαν τα κανόνια, κατόπιν-τυς κε τα τάνκ. Ολι φονάζυνε: „Υρα Ζίτο!“

Ι παράτα.

Φοβερο περνα τα πεζικο
αν ς' αρέςι, έβγα να ςε δο!
Ιςτερα περνα το ιπικο
Πιος μπορι να τρέκςι ςαν κι'αφτο.
Τα κανόνια-μας περνυν βαρια
πεχνιδάκια δεν ίνεκι' αφτα.
Νά βυίζοντας πετυν πςιλα.
κίτα τ' ατςαλένια-μας πυλια.

Ινε όλι-τυς εργάτες.
Ινε όλι-τυς χοριάτες.
Για τιν Ενοςι θα ςικοθύνε
Ολι να τιν ιπεραςπιςτύνε.

Ι πόλι κε το χοριο.

Ι πόλι βοιθάι το χοριο κε το χοριο βοιθάι τιν πόλι.

Γιά να ιδύμε, πος γίνετε αφτι ι αλιλοβοίθια. Καθίςαμε, λόγυ-χάριν, απτο βράδι στο τραπέζι να φάμε το φαγί-μας. Ας κιτάκςυμε ολόγιρά-μας. Τί βλέπυμε.;

Στέκετε πάνο ςτο τραπέζι ι λάμπα, πυ φοτίζι τιν κάμαρά-μας.

Πάνο ςτο τραπέζι τα πιάτα, τα πιρυνομάχερα, τα ςκέβι. Το τραπέζι ςκεπαζμένο με τραπεζομάντιλο. Εμις καθόμαστε όλι-μας ντιμένι.

Απο πύ ίρθαν όλα αφτα, πιός τα έκανε: τι λάμπα, τα ςκέβι τιν ενδιμαςία-μας;

Ολα αφτα ίρθαν απτιν πόλι, όλα τάκαναν ι εργάτες ςτις φάμπρικες, ςτα εργοςτάςια.

Μπένυμε ςτιν αποθίκι τυ κολχοζιυ. Βλέπυμε εκι πέρα διάφορα αγροτικα εργαλία, μι-

χανες — δρεπάνια, αλέτρια, τράχτορα κε άλα.

Απο πύ ίρθανε; Πίος τάκανε;

Απτιν πόλι. Ι εργάτες τ'άκαναν.

Μπένουμε στο σκολιό-μας, στι βιβλιοθίκι, στο αναγνοστίριο.

Απο πυ ίρθανε, πίος έκανε αφτο το χαρτ, τα βιβλία, τις εφιμερίδες, τα περιοδικα, τα κοντίλια, τις πένες;

Ιρθανε απτιν πόλι. Τάκαναν ι εργάτες.

Πάμε τόρα στιν πόλι. Μπένουμε λόγυ χάρι στιν τραπεζαρία τυ εργοστασίυ. Ετιμο το γάλα, το βύτιρο, το τιρι, τα αβγα, το πσομι. Θα έρθυνε στο διάλιμα να προγεβματίσυν ι εργάτες.

Ερχετε κατόπιν ι όρα τυ γέβματος. Θαρθύνε πάλι να φάνε ι εργάτες. Ινε έτιμο το φαι με το κρέας, με τα λαχανικα.

Απο πυ ίρθεν αφτο το σιτάρι για πσομι, αφτα τα τιρια, το βύτιρο, το κρέας, τα λαχανικα;

Πιος τα παράγι;

Ιρθανε απτα χορια, απτα κολχόζια κε ςοβχόζια.

Τα παράγυνε ι αγρότες-κολχόζνικι, ι εργατες ςτα ςοβχόζια.

Ετςι αδερφομένι ςαν μέςα ςε μια μεγάλι ικογένια, ςε μεγάλο ενομένο νικοκιριο αλιλοβοιθύντε ι εργάτες κε αγρότες — ι πόλι βοιθάι το χοριο κε το χοριο βοιθάι τιν πολιτία.

Ι εργάτες κε αγρότες όλον τον εθνον τις χόρας-μας δυλέβυν αδερφομένα ςαν μια μεγάλι ικογένια.

Απτο χοριο ςτιν πόλι.

Σε μακρια κε ςκονιζμένι ςτράτα
με τα τραγύδια πάι το καραβάνι
κε κυβαλι ςιτάρι για τιν πόλι.
πυ ςτέλνι ςτυς εργάτες το κολχόζι.

Κε όλι κςέρυνε καλα, πος πρέπι
ςτις πόλις-μας να ςτίλυμε ςιτάρι:
αν ο εργάτις θ'άνε χορταζμένος.
κομπάιν, τράκτορ το χοριο θα πάρι.

Τα πεδια.

—Μα γιατί πιγένυν τόρα
ςτο ςκολιο πολα πεδια;
—Γιατί
νέα ζίςι θέλυν
νἄχυν τα πεδιά-μας πια.
Ο Γιανάκις
τρακτορίςτας,
ο Κοςτάκις
μαςςινίςτας,
κι' ο Λυκας ο πιονέρος
θε να γίνι
ινζενιέρος.
Τρακτορίςτες ςτο κολχόζι, —
ςκάφτυν τρακτορ ςτο κολχοζ.
Ολιγος ςτο παροβόζι,
πάι γοργα το παροβοζ.
Φάμπρικα να χτίςυν θέλυν.
ινζενιέρι ίρθαν πια

Νά γιατί
πιγένυν τόρα
ςτο ςκολιο
πολα πεδια.

Ο μικρος ςιντρομιτις περιοδικυ.

Τα πεδια ίταν ςτο ςκολιο κε ι μεγάλι ςτι δυλια. Στο ςπίτι ίτανε ι γιαγια.

Κάπιος εχτίπιςε τιν πόρτα. Ι γιαγια πίγε ν'ανίκςι.—Εδο πέρα ζι ο Γριγόρις ο Παβλιδις;—ρυςικα αρότιςεν ο ταχιδρόμος κε άπλοςε να δόςι ςτι γρια το πεδικο περιοδικο.

Τιν πρότι ςτιγμι ι γρια κάπος ςάςτιςε. Μεμιας δεν μπόρεςε να καταλάβι. Μα αφτι ςκέφτικε μια ςτιγμι, κατάλαβε για πιόνα πρόκιτε. Ικςερε κάμποςα κυτςα ρύςικα τε τζατραπατρα λέι τυ ταχιδρόμυ:

—Νε, νε, Παβλίδι ινε το επίθετό-μας κε έχυμε, μαλιςτα μικρο Γόγο, πυ παι ςτο ςκολιο.

—Λιπον ακριβος για κίνον ίνε αφτο το περιοδικο. Ορίςτε πάρτε-το.

Ι γρια πίρε το περιοδικο κε, αφυ έφιγεν ο ταχιδρόμος, λει μέςα-τις:—Για διες εκι μεγάλος άνθροπος. Στ'όνομα-τυ ιδιέτερα περιοδικο έρχετε.

Ιρθαν τα πεδια απτο ςκολιο. Ι γιαγια ανκάλιαςε το αγοράκι κε τυ λέι:

—Εγινες πια, χριςό-μυ, τρανος άνθροπος, να ςε χαρο!

—Γιατι το λες γιαγιάκα;—αρότιςε ο Γόγος.

—Πος, γιατι; Το ταχιδρομίο ιδιέτερα ςτὄνομά-ςυ έςτιλε περιοδικο.

Τὄςτιλε, γιαγιάκα, οχι το ταχιδρομίο, παρα ι ςίνταξι τυ περιοδικυ. Στο ςκολιο μας γράπςανε με το θέλιμά-μας ςιντρομιτάδες τυ πεδιοδικυ. Εςτιλαν στιν ςίνταξι τι διέφθινςι τυ καθενος ςιντρομιτι. Ι ςίνταξι μέςον ταχιδρομίυ ςτέλνι περιοδικο ςτι διεφθινςι τυ καθενος.

—Αι να χαρο τι γλόςα-ςυ, πυλάκι-μυ!

Εμίς — εδο. — Εςις — εxι.

Χτίςαμε εργοστάσιο
ςτιν πόλι-μας ςιμα
κε όλι τόρα έχυνε
υντάρνικι δυλια.

Ι εργάτες:

Παλέβυμε να
φτιάςυμε
πριν νάρτι ι σπορα
πολες κενύργιες
ςέγιαλκες
κε τράκτορα πολα

Ι ατμομιχανι.

Πετύςα κε κυβάλιςα
να ςπίρυν τα χορια
πολες κενύργιες
ςέγιαλκες
κε τράκτορα γερα

Ι κολχόζνικι:

Στιν πόλι δε θα
στίλυμε
το τρένο αδιανο.
Πατάτες θα φορτό-
ςυμε.
Πςόμι κε χιρινο.
εργάτες κε
κολχόζνικι!
Εμις — εδο.
εςις — εκι!
Για ένα πλάνο
όλι-μας
δυλέβυμε μαζι.

Σιμιοςι: Τα πιίματα πυ ίνε παρμένα απτο βιβλίο τις Φορτυνάτιβα μεταφραστίχανε απτο ς. Α. Διμιτρίυ.

Ответ. редактор Х. КАЧАЛОВ.
Тех. редактор К. КЯХИДИ
Сдано в набор 2-XI 1933 г.
Издание № 75.
Формат бумаги 62х94/16.
Тираж 5.600.

Подписано в печать 15-XII 1933 г.
Уполкрайлит П—1193.
Об'ем 7,5 печ. л.
Знаков в 1 печ. л. 16.192
Заказ № 2688.

Типография и переплетная „Коммунистис", Ростов на Дону, 1933 г.

Цена 40 коп.
В перепл. 65 коп.

3763

Αδὲτο 40 καπ.
Δεμενο 65 καπ.

Д. Н. САВВОВ

КНИГА ДЛЯ ЧТЕНИЯ

Первый год обучения

Удтверждено зав. Сев. Кав. КрайОНО

Греческое Изд-во „Коммунистис"
Ростов н-Дону.

СКЛАД ИЗДАНИЯ
Ростов-Дон, Московская 53
КНИГОЦЕНТР